

ΤΕΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

**Π.Μ.Σ. στα
Χρηματοοικονομικά**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΩΝ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ
ΔΕΚΑΕΤΙΑ»**

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

Α.Μ: F2016009

**ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ,
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ**

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2017

Αφιερώνεται στην οικογένεια μου...

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστώ θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή κ. Οδυσσέα Σπηλιόπουλο για τη πολύτιμη βοήθεια, τις συμβουλές και την καθοδήγηση που μου προσέφερε για την ολοκλήρωση της διπλωματικής μου εργασίας. Επίσης, ευχαριστώ θερμά την οικογένεια μου για την ηθική τους συμπαράσταση σε όλη τη διάρκεια των μεταπτυχιακών σπουδών μου. Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω το διοικητικό προσωπικό της βιβλιοθήκης του Τ.Ε.Ι Πελοποννήσου για τη βοήθεια τους στην αναζήτηση της απαιτούμενης βιβλιογραφίας η οποία και ήταν σημαντική για την επιτυχή ολοκλήρωση της εργασίας αυτής.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Δίχως αμφιβολία το ζήτημα της φορολογικής επιβάρυνσης και των φορολογικών συντελεστών είναι ένα φλέγον θέμα διαχρονικά για κάθε επιχείρηση. Όπως υποστηρίζουν οι οικονομολόγοι της φιλελεύθερης σχολής σκέψης «όσο μεγαλύτερη είναι η φορολογία τόσο περισσότερο αυτό πιέζει τις επιχειρήσεις και μειώνεται η δυνατότητα να επιβιώσουν και να αναπτυχθούν καθώς αναγκάζονται να δίνουν ολοένα και μεγαλύτερο τμήμα από τα κέρδη τους για την αποπληρωμή των φορολογικών τους υποχρεώσεων».

Στη παρούσα διπλωματική εργασία θα μελετηθεί το ζήτημα της φορολόγησης των Ανωνύμων Εταιριών μέσα από τη μελέτη της σχετικής νομολογίας για τη περίοδο από το 2006 έως και σήμερα. Έτσι θα μπορέσουμε να δούμε τις διάφορες αυξομειώσεις του φορολογικού συντελεστή των Ανωνύμων Εταιριών και να συγκρίνουμε την επίπτωση που είχε στα κέρδη ορισμένων επιχειρήσεων και στη συνολική πορεία της ελληνικής οικονομίας.

Τέλος, αξίζει να αναφερθεί σε αυτή τη σύντομη περίληψη ότι το ελληνικό φορολογικό σύστημα χαρακτηρίζεται ως εξαιρετικά ασταθές καθώς συμβαίνουν σε αυτό διαρκείς αλλαγές οι οποίες και επηρεάζουν τις αποφάσεις των επιχειρήσεων κάνοντας δύσκολη την ανάπτυξη επιχειρηματικότητας στη χώρα μας.

Λέξεις Κλειδιά: Ανώνυμη Εταιρία, φόροι, φορολογία, νόμοι, φορολογική νομοθεσία, κέρδη, μερίσματα

ABSTRACT

Undoubtedly, the subject of tax and tax rates is a burning issue over time for every business. As the economists of the liberal school of thought argue, "the greater the taxation, the more it pushes businesses and the ability to survive and grow, as they are forced to give more and more of their profits to pay off their tax obligations."

In this diploma thesis, the issue of taxation of S.A will be studied through the study of relevant case law for the period from 2007 until today. Thus we will be able to see the various fluctuations in the tax rate of S.A companies and compare their impact on the profits of some enterprises and the overall course of the Greek economy.

Finally, it is worth mentioning in this brief summary that the Greek tax system is characterized as extremely unstable as there are constant changes that affect business decisions making it difficult to develop entrepreneurship in our country.

Keywords: Incorporation, Taxes, Taxation, Laws, Tax Legislation, Profits, Dividends

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	3
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	4
ABSTRACT	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο : ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	13
1.1 Ιστορική αναδρομή	13
1.2 Το θεσμικό και νομικό πλαίσιο	16
1.3 Η κατανομή των «βαρών» και η διάβρωση της φορολογικής βάσης	18
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο : Η ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ. ΟΡΙΣΜΟΙ – ΙΔΡΥΣΗ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ.....	19
2.1 Ορισμοί.....	19
2.2 Η ίδρυση και η λειτουργία της Α.Ε.....	21
2.3 Μετοχές και εταιρικά μερίδια της Α.Ε	26
2.4 Τα όργανα διοίκησης της Α.Ε	29
2.4.1 Η Γενική Συνέλευση των μετόχων.....	29
2.4.2 Διοικητικό Συμβούλιο	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο : ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟ 2006 ΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟ 2016.....	32
3.1 Ο Νόμος 3604 / 2007 για την αναμόρφωση και τροποποίηση του κωδικοποιημένου νόμου 2190/1920 «Περί ανωνύμων εταιρειών»	32
3.2 Οι διατάξεις του Νόμου 3697/2008 για τη φορολόγηση των Ανωνύμων Εταιριών	33
3.3 Νόμος 3845/2010 και επιβολή έκτακτης εισφοράς στις Ανώνυμες Εταιρείες.....	39
3.4 Νόμος 3943/2011.....	41
3.5 Νόμος 4110/2013.....	42
3.6 Νόμος 4334/2015	45
3.6 Στατιστικά στοιχεία	46
3.7 Παραδείγματα αλλαγών στη φορολόγηση των Α.Ε.....	47
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ^ο : ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	49
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ^ο : ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	50
5.1 Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (% ΑΕΠ).....	50
5.2 Εξαγωγές ελληνικών επιχειρήσεων (σε εκ. δολάρια).....	51
5.3 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π σε εκ. δολάρια)	52

5.4 Επενδύσεις (σε εκ. δολάρια)	53
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	55
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	56
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	599

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Γράφημα 1: Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	σελ. 51
Γράφημα 2: Εξαγωγές	σελ. 52
Γράφημα 3: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	σελ. 53
Γράφημα 4: Επενδύσεις	σελ. 54

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: Φορολογικοί συντελεστές Ανωνύμων Εταιρειών ετών (2001 – 2013)

Σελ. 46

Πίνακας 2: Συντελεστές παρακράτησης φόρου (2005 – 2013) σελ. 46

Πίνακας 3: Αλλαγές Φορολογίας Εισοδήματος Α.Ε με το νόμο 4334/2015 σελ. 47

Πίνακας 4: Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (2006 – 2016) σελ. 50

Πίνακας 5: Εξαγωγές ελληνικών επιχειρήσεων (2010 – 2015) σελ. 51

Πίνακας 6: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (2006 – 2016) σελ. 52

Πίνακας 7: Επενδύσεις (2006 – 2016) σελ. 53

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Α.Ε = Ανώνυμη Εταιρεία

Ε.Π.Ε = Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης

Ν. = Νόμος

Π.Δ = Προεδρικό Διάταγμα

ΠτΔ = Πρόεδρος της Δημοκρατίας

Δ.Ο.Υ = Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία

ΒτΕ = Βουλή των Ελλήνων

Α.Ε.Π = Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με το νομικό σύστημα της χώρας μας οι επιχειρήσεις διακρίνονται σε προσωπικές και σε εταιρικές. Κορυφαία μορφή των εταιρειών είναι η Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε). Η Α.Ε συνδυάζει πολλά πλεονεκτήματα και λίγα μειονεκτήματα και επομένως είναι η κορυφαία νομική μορφή για εταιρείες που είναι ήδη μεγάλες ή σκοπεύουν να αναπτυχθούν στο μέλλον.

Ένα από τα χαρακτηριστικά του ελληνικού φορολογικού συστήματος είναι η πολυνομία και η συνεχείς αλλαγές στο φορολογικό περιβάλλον. Το γεγονός αυτό όπως είναι προφανές εντείνει την αβεβαιότητα μεταξύ των επενδυτών αλλά και των υφιστάμενων επιχειρήσεων. Στην εργασία αυτή επιχειρείται να μελετηθεί το φορολογικό καθεστώς των ελληνικών Α.Ε τη τελευταία δεκαετία (2006 – 2016). Όπως θα δούμε και στο κύριο μέρος της εργασίας αυτή τη δεκαετία έχουν υπάρξει πολλοί και διαφορετικοί νόμοι ενώ παρατηρούνται συνεχείς αλλαγές στο φορολογικό πεδίο των Α.Ε στη χώρα μας.

Η εργασία αυτή αποτελείται συνολικά από 5 (πέντε) κεφάλαια κάθε ένα εκ των οποίων μελετά και μια διαφορετική ενότητα του θέματος. Ειδικότερα, το πρώτο κεφάλαιο μας κάνει μια εισαγωγή στην έννοια του φορολογικού συστήματος και στις διακρίσεις αυτού. Το δεύτερο κεφάλαιο της εργασίας ασχολείται με την Ανώνυμη Εταιρεία και τη μελετά ως μια νομική μορφή επιχείρησης μελετώντας διάφορα ζητήματα αυτής όπως είναι η ίδρυση της, τα όργανα διοίκησης, οι σχέσεις μεταξύ των μετόχων κτλ.

Στο τρίτο κεφάλαιο της εργασίας γίνεται παρουσίαση όλης της νομοθεσίας, των νόμων και των διατάξεων που είναι σχετικές με τη νομοθεσία των Ανωνύμων Εταιρειών και εκδόθηκαν τη τελευταία δεκαετία (2006 – 2016).

Το τέταρτο κεφάλαιο περιέχει τη μεθοδολογία της έρευνας της εργασίας ενώ τέλος στο πέμπτο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας πεδίου που πραγματοποιήθηκε με στοιχεία που αντλήθηκαν από τη βάση δεδομένων του Ο.Ο.Σ.Α.

Σκοπός της έρευνας αυτής ήταν να μελετηθούν βασικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας τη τελευταία δεκαετία συγκριτικά τις περισσότερες φορές με την εξέλιξη

των ίδιων μεγεθών στην Ευρωπαϊκή Ένωση των 28 κρατών και να συνδεθούν τα αποτελέσματα αυτά με τις μεταβολές στη φορολόγηση των Ανωνύμων Εταιρειών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

1.1 Ιστορική αναδρομή

Μέσα στον 20^ο αιώνα εμφανίστηκε μια αρχική απότομη αύξηση της φορολόγησης κυρίως εξαιτίας της επικρατούσας άποψης για τον παρεμβατικό ρόλο του κράτους ως προς την νέα διανομή του εισοδήματος και του πλούτου για τη σταθεροποίηση της οικονομίας, όπως αυτή έπρεπε να γίνει μετά την οικονομική κρίση του 1929. Η μεγάλη σημασία που δόθηκε στην αναδιανεμητική και σταθεροποιητική λειτουργία της οικονομίας προκάλεσε την αύξηση του μεγέθους του δημόσιου τομέα η οποία με τη σειρά της αύξησε και τα επίπεδα φορολόγησης. Μεγάλη έμφαση δόθηκε στη φορολογία εισοδήματος των φυσικών προσώπων καθώς για τους οικονομολόγους της εποχής ήταν η πιο αποτελεσματική και η πιο δίκαιη μορφή φορολόγησης. Επιπλέον οι οικονομολόγοι θεωρούσαν ότι μπορούσε να βοηθήσει στη μείωση των διακυμάνσεων μέσω των αυτόματων σταθεροποιητών οι οποίοι και ήταν ενσωματωμένοι σε αυτή¹.

Οι φορολογικοί συντελεστές ανήλθαν σε πολύ υψηλά επίπεδα ακόμα και σε περιόδους ειρήνης. Σε πάρα πολλές από τις ανεπτυγμένες χώρες το ποσοστό στο Α.Ε.Π από τα έσοδα της φορολογίας εισοδήματος των φυσικών προσώπων βρισκόταν περίπου στο 10% αν και δεν έλειπαν παραδείγματα όπου έφτανε το 20% όπως στη Δανία και τη Σουηδία. Δύο κατευθύνσεις παρακίνησαν στο να διατηρηθεί ο φόρος εισοδήματος σε αξιοσημείωτη θέση: Αρχικά, το συνεχώς αυξανόμενο ποσοστό του συνολικού εισοδήματος των ατόμων που προέρχονταν από τρίτους μέσω της ενοικίασης περιουσιακών στοιχείων ή των αποταμιεύσεων σε συνδυασμό με την ενίσχυση του λόγω της χαμηλής ανεργίας και του υψηλού ρυθμού αύξησης του παραγόμενου προϊόντος. Επίσης η αλματώδης τεχνολογική εξέλιξη της μεταπολεμικής εποχής έκανε εύκολη την επίτευξη μεγάλων οικονομιών κλίμακας. Η κατάσταση αυτή οδήγησε στη δημιουργία μεγάλων επιχειρήσεων τόσο στο βιομηχανικό κλάδο όσο και στον εμπορικό που αποτελούσαν μια αρκετά ικανοποιητική πηγή δημοσίων εσόδων. Ακόμη, η απουσία αυτών των δύο κατευθύνσεων στις υπό ανάπτυξη χώρες σε συνδυασμό με τη συγκυρία ότι οι

---

¹ Πάσχος Π., (2003), Φορολογία, εκδόσεις Μπένου

πρωτεύοντες δραστηριότητες βρίσκονται σε βασικά αγαθά και βασίζονταν στην ιδιοαπασχόληση εξηγεί γιατί ο φόρος εισοδήματος δεν απέκτησε ποτέ τη σπουδαιότητα που έλαβε στις ανεπτυγμένες χώρες.

Ο φόρος εισοδήματος έφτασε στη κορύφωση του στις δεκαετίες του 1960 και του 1970 ωστόσο σχετικά με τους υπόλοιπους φόρους όσο και σχετικά με το ΑΕΠ. Η φορολογία των κερδών των επιχειρήσεων δεν έδειξε κάποια αξιόλογη τάση αν και μεταξύ των χωρών παρουσίαζε μικρές διακυμάνσεις. Μόνο στα τέλη της δεκαετίας του 1970 άρχισε να γίνεται κατανοητό ότι στη πράξη η εφαρμογή του φόρου εισοδήματος δεν ήταν τόσο δίκαιη όσο θεωρούνταν μέχρι τότε, ενώ αποτελούσε και την αιτία για δυσάρεστα κοινωνικά φαινόμενα όπως η παραοικονομία – φοροδιαφυγή και η απογοήτευση από τη λειτουργία του κράτους.

Το κίνητρο για την αναθεώρηση των απόψεων για την άμεση φορολογία έδωσαν μια σειρά από εξελίξεις στη δεκαετία του 1970 όπου θα είχαν σημαντικό αντίκτυπο για τη φορολογία στη δεκαετία του 1980². Πρώτον, ο πληθωρισμός σημείωσε σημαντική αύξηση στη δεκαετία του 1970 σε όλες τις χώρες με συνέπεια να προκληθούν μειώσεις των πραγματικών εισοδημάτων, στρεβλώσεις στη φορολογική βάση και αυξήσεις στους αποτελεσματικούς συντελεστές φορολόγησης. Η αύξηση του πληθωρισμού έκανε πιο περίπλοκο ακόμη τον ακριβή υπολογισμό των κερδών των επιχειρήσεων και των κερδών του κεφαλαίου. Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ ο πληθωρισμός ήταν με μεγάλη διαφορά ο σημαντικότερος παράγοντας μεταβολής των φορολογικών υποχρεώσεων στις περισσότερες βιομηχανικές χώρες από τα μέσα στη δεκαετία του 1970 έως τις αρχές της δεκαετίας του 1980. Εκτός από αυτό, την ίδια εποχή μειώθηκαν αρκετά οι μεγάλοι ρυθμοί ανάπτυξης ενώ ξεκίνησε να υπάρχει και μεγάλη ανεργία στις χώρες. Ήταν επομένως λογικό να αρχίσουν οι κυβερνήσεις να αναρωτιούνται σε ποιο βαθμό ήταν υπεύθυνο το φορολογικό σύστημα και τι θα μπορούσε να γίνει για να βελτιωθεί. Στη συνέχεια ένα ακόμη χαρακτηριστικό της τότε περιόδου ήταν ότι ξεκίνησε να παγιώνεται η αντίληψη ότι οι υψηλοί οριακοί φορολογικοί συντελεστές που σε κάποιο βαθμό παρείχαν χρήματα για τη διεύρυνση των κρατικών δαπανών θα δημιουργούσαν προβλήματα δικαιοσύνης. Η αντίληψη που άρχισε να διαμορφώνεται ήταν ότι ο φόρος εισοδήματος εκτός του ότι απείχε

---

² Πάσχος Π., (2003), Φορολογία, εκδόσεις Μπένου

αρκετά από το να είναι η προσφορότερη μορφή φορολόγησης σταδιακά γινόταν και περισσότερο άδικος.

Τρίτον, υπήρχε αυξανόμενη ανησυχία για τις στρεβλώσεις που τυχόν προκαλούνταν από τους διαφορετικούς αποτελεσματικούς συντελεστές φορολόγησης των επενδύσεων, ανησυχία που τροφοδοτούνταν από μελέτες που επιβεβαίωναν τόσο τη κακή κατανομή των παραγωγικών πόρων όσο και των καταναλωτικών και αποταμιευτικών αποφάσεων. Πλέον, το φορολογικό σύστημα καθόριζε σε σημαντικό βαθμό τη κατανομή των επενδύσεων. Στο παραπάνω συνέβαλαν και τα διάφορα μεροληπτικά υπέρ ορισμένων δραστηριοτήτων και επιχειρήσεων φορολογικά κίνητρα που δόθηκαν στις αρχές της δεκαετίας του 1980 και βοήθησαν στη σημαντική μείωση της μέσης φορολογικής επιβάρυνσης των επιχειρήσεων. Τα πιο συχνά προβαλλόμενα επιχειρήματα υπέρ των φορολογικών κινήτρων αφορούν την ενθάρρυνση των επενδύσεων και τη πρακτική τους εφαρμογή. Η πρώτη άποψη θεωρεί ότι η φορολογία είναι ένας κρίσιμος παράγοντας για τον καθορισμό του σημείου εγκατάστασης της επένδυσης το οποίο πλέον τελεί υπό αμφισβήτηση. Επιπλέον η προσφορά τους στην προσέλκυση διεθνών κεφαλαίων είναι αμφισβητήσιμη από τη στιγμή που και άλλες χώρες προσφέρουν εξίσου ικανοποιητικά φορολογικά κίνητρα. Επίσης, η ύπαρξη φορολογικών κινήτρων και παροχών έρχεται σε αντίθεση με την αρχή της ισότητας όταν για παράδειγμα επιχειρήσεις που καταγράφουν ζημιές δεν μπορούν να αξιοποιήσουν τα φορολογικά κίνητρα. Τα παραπάνω δεν υπονοούν ότι τα φορολογικά κίνητρα είναι άχρηστα αλλά ότι παράγοντες όπως η σταθερότητα του φορολογικού συστήματος ίσως είναι κατά πολύ σημαντικότεροι για τις επιχειρήσεις που αποφασίζουν για τον αν και που θα επενδύσουν. Τέλος, υπήρξε μια μεταστροφή της θέσης για το ρόλο του κράτους προς συντηρητικότερες κατευθύνσεις το οποίο αναμφίβολα άσκησε έντονες πιέσεις για τη μείωση των φορολογικών εσόδων και συγκεκριμένα τη μείωση των φορολογικών συντελεστών³. Αυτή η μεταστροφή αντιπροσωπεύεται βασικά από μια οικονομική θεωρία που εκφράστηκε αυτή τη περίοδο και είχε ως θεμελιωτές της του Laffer και Gilder, για τους οποίους θα αναφερθούμε αναλυτικά σε επόμενο κεφάλαιο. Η θεωρία ανέφερε ότι μια μείωση των φορολογικών συντελεστών ήταν σε θέση να οδηγήσει σε αύξηση του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης λόγω της ενίσχυσης των κινήτρων για περισσότερη και

---

³ Γεωργακόπουλος Θ., Πάσχος Π., (2003), Εισαγωγή στη φορολογία, εκδόσεις Μπένου

αποδοτικότερη εργασία και παραγωγή η οποία μάλιστα θα δημιουργούσε εισόδημα τέτοιο ώστε να υπάρξει αύξηση των εσόδων από τη φορολογία παρά τη μείωση των ονομαστικών συντελεστών φορολόγησης ξεκίνησαν να επιχειρηματολογούν υπέρ λιγότερο πολύπλοκων και διακριτών φορολογικών συστημάτων καθώς και για μείωση ή και για ολοκληρωτική εξάλειψη των φορολογικών κινήτρων και για σημαντική μείωση των συντελεστών φορολόγησης. Πάντως προτείνονταν οι όποιες αλλαγές να έχουν ουδέτερο χαρακτήρα από πλευράς εσόδων. Σε αυτό θα βοηθούσε και η αναθεώρηση της φορολογικής βάσης που ήταν επιθυμητή εκτός των λόγων που υπαγορευόταν από την έννοια της δικαιοσύνης και για να αντισταθμιστούν κάποιες από τις απώλειες εσόδων που προβλέπονταν λόγω των μειώσεων στους φορολογικούς συντελεστές⁴.

1.2 Το θεσμικό και νομικό πλαίσιο

Το φορολογικό σύστημα οφείλει να είναι απλό και κατανοητό, τόσο για τους εφοριακούς υπαλλήλους όσο και για τους φορολογούμενους πολίτες. Αρκεί ωστόσο η απαρίθμηση των νόμων που τίθενται σε εφαρμογή κάθε χρόνο, των ειδικών ρυθμίσεων, των υπουργικών αποφάσεων και των άλλων νομοθετημάτων που περιλαμβάνουν φορολογικές ρυθμίσεις για να κατανοήσει κανείς την πολυνομία, την πολυπλοκότητα και την έλλειψη συνοχής όλων αυτών που συνθέτουν σήμερα το ελληνικό φορολογικό σύστημα.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι από το 1980 έως και το 2011 έχουν ψηφιστεί από τη Βουλή 65 φορολογικά νομοσχέδια ενώ ο αριθμός των νόμων στους οποίους υπάρχουν φορολογικές διατάξεις είναι άγνωστος. Την κατάσταση αυτή μεγεθύνει δραματικά οι πολυάριθμες υπουργικές αποφάσεις, οι εγκύκλιοι κτλ. Η κατάσταση είναι ακόμη χειρότερη αν ληφθεί υπόψη ότι δεν υπάρχει επίσημος μηχανισμός έγκυρης κοινοποίησης ή γνωστοποίησης των εκατοντάδων αυτών εγκυκλίων και υπουργικών αποφάσεων του Υπουργείου Οικονομικών⁵.

---

⁴ Γεωργακόπουλος Θ., Πάσχος Π., (2003), Εισαγωγή στη φορολογία, εκδόσεις Μπένου

⁵ Καραβοκύρης Α, Σταματόπουλος Α., (2012), Φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, εκδόσεις Σταμούλη

Τέλος, εκτός από τη φορολογική νομοθεσία, τους νόμους των διαφόρων υπουργείων που περιλαμβάνουν φορολογικές εγκυκλίους, τα προεδρικά διατάγματα, τις υπουργικές αποφάσεις, τις εγκυκλίους κτλ ο μακρύς κατάλογος της πολυνομίας του φορολογικού συστήματος συμπληρώνεται με τις αποφάσεις των αρμόδιων διοικητικών και άλλων δικαστηρίων. Οι αποφάσεις αυτές αποτελούν μέρος της γενικότερης φορολογικής νομολογίας και διακρίνονται σε αποφάσεις του συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου και των Διοικητικών Πρωτοδικείων.

Προβλήματα όμως υπάρχουν και στο περιεχόμενο όλων αυτών των διατάξεων, οι οποίες χαρακτηρίζονται από έλλειψη εσωτερικής συνοχής, απουσία οικονομικής σκέψης και αδυναμίες από πλευράς δημιουργίας νέων νόμων. Όμως οι σύνθετες αυτές καταστάσεις και οι περιπτώσεις που καλείται να αντιμετωπίσει το φορολογικό σύστημα απαιτεί ειδικές γνώσεις για το σχεδιασμό της φορολογικής πολιτικής και ειδικές γνώσεις στο να εκφραστούν οι στόχοι της πολιτικής αυτής σε κείμενα που να έχουν νομική ισχύ. Κάτι που δεν είναι εύκολο γιατί απαιτεί ακρίβεια των λέξεων, σαφήνεια καθώς και αυστηρότητα στη διατύπωση που να μην αφήνουν περιθώρια ερμηνειών. Ωστόσο, η αντίληψη που φαίνεται να κυριαρχεί στην Ελλάδα όσο αφορά το θέμα αυτό είναι ότι από τη στιγμή που θα ληφθούν οι πολιτικές αποφάσεις τα υπόλοιπα είναι εύκολα και απομένει η ψήφιση του σχεδίου νόμου στη Βουλή. Παράλληλα, η σύνταξη των νομοσχεδίων, των εγκυκλίων κτλ αποτελεί καθήκον που έχει ανατεθεί σε διοικητικού υπαλλήλους και όχι σε ειδικούς.

Οι συνέπειες των πρακτικών αυτών, στο σχεδιασμό, στη διοίκηση και στην αποτελεσματικότητα του φορολογικού συστήματος είναι εμφανείς⁶.

---

⁶ Καραβοκύρης Α, Σταματόπουλος Α., (2012), Φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, εκδόσεις Σταμούλη

1.3 Η κατανομή των «βαρών» και η διάβρωση της φορολογικής βάσης

Σε κάθε φορολογικό σύστημα υπάρχουν ρυθμίσεις που για λόγους οικονομικούς ή κοινωνικούς παρέχουν προνομιακή μεταχείριση σε ορισμένους φορολογούμενους που ευνοούν μια μορφή εισοδήματος σε σχέση με κάποια άλλη ή μια κατηγορία οικονομικής δραστηριότητας περισσότερο από κάποια άλλη. Η προνομιακή αυτή μεταχείριση παρέχεται με τη μορφή των φορολογικών απαλλαγών, των εκπτώσεων ή μειώσεων από το εισόδημα, των μειώσεων από το φόρο και των μειωμένων φορολογικών συντελεστών. Οι ρυθμίσεις αυτές αν και προκαλούν σημαντική μείωση των φορολογικών εσόδων θεωρούνται δικαιολογημένες γιατί ικανοποιούν ορισμένες ανάγκες ή γιατί το όφελος από τη χορήγηση τους εκτιμάται ότι είναι μεγαλύτερο από το κόστος τους αν και το κόστος τους δεν είναι συνήθως γνωστό⁷.

Το φορολογικό σύστημα των περισσότερων κρατών της Ε.Ε χαρακτηρίζεται από τον υπερβολικά μεγάλο αριθμό τέτοιου είδους ειδικών ρυθμίσεων πολλές από τις οποίες δεν έχουν σήμερα ισχυρή δικαιολογητική βάση, είτε γιατί έπαυσε να ισχύει ο λόγος για τον οποίο αρχικά δόθηκαν είτε γιατί από την αρχή η χορήγηση τους δεν βασιζόταν σε οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια αλλά υπήρξε αποτέλεσμα καθαρά πολιτικής πίεσης. Τα προβλήματα που παρουσιάζουν αυτές οι ρυθμίσεις είναι πολλά. Το πρώτο είναι ότι σπάνια εξετάζονται ενώ συχνά θεσμοθετούνται χωρίς καν να συνοδεύονται με εκτίμηση της απώλειας των εσόδων που προκαλούν. Έτσι, μόλις τεθούν σε εφαρμογή βρίσκονται κρυμμένες μέσα στο φορολογικό σύστημα, μοιάζουν σαν όλες τις άλλες φορολογικές ρυθμίσεις και μετατρέπονται σε υποχρεώσεις που είναι δύσκολο να αρθούν. Ενσωματώνονται στο φορολογικό σύστημα και είναι άγνωστο πόσοι θα τις εκμεταλλευτούν και σε ποιο βαθμό. Δηλαδή, είναι αδύνατο να εκτιμήσεις κανείς προκαταβολικά πως θα εξελιχθεί το κόστος τους.

Ένα δεύτερο πρόβλημα είναι ο τρόπος με τον οποία κατανέμονται τα οφέλη των φορολογικών δαπανών στα διάφορα εισοδηματικά κλιμάκια.

---

⁷ Μπάρμπας Ν., (2007), Φορολογία εισοδήματος, εκδόσεις Σάκκουλα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: Η ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ. ΟΡΙΣΜΟΙ – ΙΔΡΥΣΗ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

2.1 Ορισμοί

Από νομικής πλευράς οι επιχειρήσεις διακρίνονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες: σε ατομικές και σε εταιρικές. Εμείς στη παρούσα εργασία θα μελετήσουμε τις εταιρικές και πιο συγκεκριμένα την Ανώνυμη Εταιρία (Α.Ε).

Η εταιρική μορφή της επιχείρησης προκύπτει από τη συνεργασία περισσότερων ατόμων. Η σύμπραξη περισσότερων προσώπων σε μια επιχείρηση μπορεί να οφείλεται είτε στην ανάγκη ενίσχυσης της επιχειρηματικής δράσης είτε στην ανάγκη ενίσχυσης του κεφαλαίου της επιχείρησης είτε και στα δύο αυτά. Οι εταιρείες διακρίνονται σε: προσωπικές, σε εταιρείες κεφαλαίου και σε εταιρίες συνεταιριστικής μορφής⁸.

Στις προσωπικές εταιρίες στις οποίες κυριαρχεί η θέληση των προσώπων τα οποία τις διοικούν υπάγονται:

- Η ομόρρυθμη εταιρεία (Ο.Ε)
- Η ετερόρρυθμη εταιρεία (Ε.Ε)
- Η αφανής ή συνεταιριστική εταιρεία

Από την άλλη στη κατηγορία των εταιριών κεφαλαίου βρίσκουμε τις εξής:

- Την Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε)
- Την Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε)

Η Ανώνυμη είναι εκείνη η εταιρεία στην οποία η συνεργασία των μετόχων δεν είναι προσωπική αλλά κεφαλαιουχικού χαρακτήρα και αποτελεί τον πλέον εξελιγμένο εταιρικό τύπο της σύγχρονης επιχειρηματικής δραστηριότητας.

---

⁸ Περράκης Ε., (2016), Το νέο δίκαιο της ανώνυμης εταιρείας, εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη

Τα βασικά χαρακτηριστικά της Α.Ε τα οποία και τη διαχωρίζουν από τις υπόλοιπες μορφές εταιριών είναι τα εξής:

1. Το κεφάλαιο της εταιρείας διαιρείται σε πολλά ίσα κατά κανόνα μικρά μερίδια τα οποία και ονομάζονται μετοχές
2. Κάθε μέτοχος ευθύνεται μέχρι του ποσού της μετοχής και μπορεί ελεύθερα να μεταβιβάσει το εταιρικό του μερίδιο σε άλλο πρόσωπο
3. Η ανώνυμη εταιρεία αποτελεί μορφή συγκεντρωτικής οργάνωσης του κεφαλαίου και προσδίδει στην επιχείρηση εντελώς απρόσωπο χαρακτήρα
4. Τέλος η ανάπτυξη του θεσμού της ανώνυμης εταιρείας προϋποθέτει τα εξής:
  - Σημαντικό βαθμό ανάπτυξης της χώρας στην οποία λειτουργεί
  - Τάση και ροπή για μεγάλη συγκέντρωση κεφαλαίων
  - Ευνοϊκή νομοθετική και φορολογική πολιτική υπέρ των ανωνύμων εταιριών

Η Ανώνυμη Εταιρεία είναι μια κεφαλαιουχική εταιρεία με νομική προσωπικότητα. Σκοπός της σύστασης μιας Α.Ε είναι η συγκέντρωση κεφαλαίου και η υπεγγυότητα αποκλειστικά αυτού για τα εταιρικά χρέη, αδιαφορώντας για το πρόσωπο κάθε εταίρου που συμμετέχει στο κεφάλαιο της εταιρείας (κεφαλαιουχική). Η πορεία της εταιρείας είναι ανεξάρτητη από την πορεία των προσώπων που συμμετέχουν στο κεφάλαιο της εταιρείας (απόκτηση νομικής προσωπικότητας). Συνεπώς ο θάνατος, η δικαστική απαγόρευση, η πτώχευση και του προσώπου που συμμετέχει στο κεφάλαιο της εταιρείας δεν ασκεί καμιά επιρροή στη διατήρηση της εταιρείας. Η ανώνυμη εταιρεία είναι εμπορική ανεξάρτητα αν ο σκοπός της δεν είναι η άσκηση εμπορικής επιχείρησης σύμφωνα με το άρθρο 1 του Νόμου 2190/1920⁹. Η Ανώνυμη Εταιρεία συστήνεται από ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, μπορεί δε να καταστεί μονοπρόσωπη εάν συγκεντρωθούν όλες οι μετοχές σε ένα μόνο πρόσωπο. Απαραίτητη προϋπόθεση προκειμένου να συσταθεί μια Α.Ε είναι η κάλυψη του κεφαλαίου που απαιτείται κατά την ίδρυση της. Το κεφάλαιο μιας Α.Ε αποτελείται από ίσα μερίδια, τις μετοχές. Το ελάχιστο ύψος κεφαλαίου που απαιτείται για την σύσταση μιας Α.Ε είναι 24.000 €, ενώ υπάρχουν περιπτώσεις εταιριών (ασφαλιστικές, τραπεζικές κτ) όπου το ύψος του κεφαλαίου που απαιτείται είναι πολύ υψηλότερο. Το κεφάλαιο πρέπει να είναι καταβεβλημένο κατά τη σύσταση της

---

⁹ Άρθρο 1, Νόμος 2190/1920

εταιρείας. Η ευθύνη των μετοχών μιας Α.Ε είναι περιορισμένη. Αναλυτικότερα οι μέτοχοι μια Α.Ε διακινδυνεύουν μόνο την οικονομική αξία συμμετοχής τους στο κεφάλαιο της εταιρείας. Για τα χρέη της εταιρείας ευθύνεται η ίδια με ολόκληρη την περιουσία της. Σκοπός της λειτουργίας των Α.Ε είναι η συγκέντρωση υψηλών κεφαλαίων από πολλούς μικροεπενδυτές , προκειμένου να μπορέσουν να υλοποιηθούν μεγάλα επενδυτικά σχέδια, τα οποία είναι αδύνατον να πραγματοποιηθούν από τον κάθε μικροεπενδυτή - μέτοχο μεμονωμένα. Στην Ελλάδα υπάρχει καταστρατήγηση του σκοπού λειτουργίας του εταιρικού μορφώματος της Α.Ε αφού σε πολλές περιπτώσεις συγγενικά πρόσωπα συστήνουν ανώνυμες εταιρείες προκειμένου να έχουν περιορισμένη ευθύνη για πιθανά χρέη της εταιρείας έναντι των τρίτων . Αυτό άλλωστε εμφανίζεται από το γεγονός ότι στην Γερμανία λειτουργούν περίπου 3.500 Α.Ε ενώ στις Ελλάδα 25.000 Α.Ε¹⁰.

2.2 Η ίδρυση και η λειτουργία της Α.Ε

Προκειμένου να συσταθεί μια Α.Ε πρέπει αρχικά να συνταχθεί το καταστατικό της εταιρείας δια συμβολαιογραφικού εγγράφου από ένα ή περισσότερα ενήλικα και ικανά για δικαιοπραξία φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

Το καταστατικό αποτελεί το νομικό έγγραφο σύστασης της εταιρείας και ρυθμίζει τη λειτουργία και τη διοίκηση του νομικού προσώπου , τις σχέσεις μεταξύ της εταιρείας και των μετόχων, θέματα που αφορούν τη διάρκεια της λειτουργίας και την διάλυση της εταιρείας¹¹.

Αναλυτικότερα το καταστατικό της εταιρείας πρέπει υποχρεωτικά να εμπεριέχει :

- Την εταιρική επωνυμία και το σκοπό της εταιρείας: Η εταιρική επωνυμία καθορίζεται από το αντικείμενο δραστηριότητας που ασκεί. Στην επωνυμία μπορεί να εμπεριέχεται και το ονοματεπώνυμο του φυσικού προσώπου ή η επωνυμία κάποιας άλλης εμπορικής εταιρείας. Στην επωνυμία προστίθενται ως υποχρεωτικά στοιχεία η λέξη << ανώνυμη εταιρεία >>.

---

¹⁰ Άρθρο 1, Νόμος 2190/1920

¹¹ Ηλιόκαυτος Δ., (2011), Πρακτικός οδηγός ανωνύμων εταιρειών, εκδόσεις Ηλιόκαυτου

- Την έδρα της εταιρείας: Ως έδρα της εταιρείας νοείται ο τόπος όπου ασκείται η διοίκηση της εταιρείας. Κάθε εταιρεία έχει μια έδρα και ως τέτοια ορίζεται ένας δήμος ή μια κοινότητα της Ελληνικής Επικρατείας¹².

-Η διάρκεια της εταιρείας: Η διάρκεια της εταιρείας , εφόσον ο καθορισμός της είναι απαραίτητο στοιχείο που πρέπει να εμπεριέχεται στο καταστατικό, είναι πάντοτε ορισμένου χρόνου.

- Το ύψος και ο τρόπος καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου: το ελάχιστο ύψος του μετοχικού κεφαλαίου που χρειάζεται προκειμένου να συσταθεί μια Α.Ε είναι 24.000 €. Πιο συγκεκριμένα , προκειμένου να συσταθεί μια Α.Ε πρέπει υποχρεωτικά: α) οι μέτοχοι να έχουν αναλάβει εξ ολοκλήρου την κάλυψη του ανωτέρου ποσού κατά τη σύσταση της εταιρείας και β) εντός των δύο (2) επόμενων μηνών από την κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου απαιτείται και η ολοσχερής καταβολής του .

Η δυνατότητα της μερικής καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου παρέχεται από το Νόμο μόνο όταν πρόκειται για εισφορές σε χρήμα και μόνο για τον σχηματισμό του μετοχικού κεφαλαίου εταιρειών των οποίων οι μετοχές τους δεν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο.

Σε περίπτωση που το μετοχικό κεφάλαιο μιας Α.Ε είναι μεγαλύτερο από το ελάχιστο ποσό των 24.000 € που ορίζει ο νόμος τότε πρέπει: α) κατά τη σύσταση της εταιρείας να έχει καλυφθεί από τους μετόχους το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας β) το μερικώς καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο κατά τη σύσταση της εταιρείας πρέπει να είναι τουλάχιστον 24.000 € και όχι μικρότερο από το 1/4 του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας γ) το εναπομείναν κεφάλαιο το οποίο έχει καλυφθεί κατά τη σύσταση της εταιρείας αλλά δεν έχει καταβληθεί πρέπει υποχρεωτικά να καταβληθεί εντός πέντε (5) ετών από τη σύσταση της εταιρείας .

Το μετοχικό κεφάλαιο μιας ανώνυμης εταιρείας μπορεί να αποτελείται από εισφορές των μετόχων σε χρήμα ή και σε είδος. Οι μέτοχοι μπορεί να εισφέρουν κινητή και ακίνητη περιουσία που έχουν στην κατοχή τους καθώς επίσης και άυλα αγαθά που έχουν κατοχυρωμένα ως πνευματικά δικαιώματα. Η εισφορά εργασίας από τον

---

¹² Ηλιόκαυτος Δ., (2011), Πρακτικός οδηγός ανωνύμων εταιρειών, εκδόσεις Ηλιόκαυτου

μέτοχο δεν επιτρέπεται να συμπεριληφθεί στο σχηματισμό του μετοχικού κεφαλαίου διότι δεν δύναται να αποτιμηθεί χρηματικά.

- το είδος των μετοχών , η ονομαστική αξία έκδοσης τους καθώς και ο αριθμός των μετοχών που απαρτίζουν το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας

- η σύνθεση και η συγκρότηση σε σώμα του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας από την σύσταση της και για όσο διάστημα ορίζει το καταστατικό της

Επισημαίνεται ότι με το Νόμο 3853/2010 απλοποιήθηκαν οι διαδικασίες σύστασης των Α.Ε στη χώρα μας. Ειδικότερα με τις ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 7 του ανωτέρου νόμου καθορίζονται οι ενέργειες που είναι απαραίτητες να κάνουν οι συμβαλλόμενοι ή ο μόνος ιδρυτής αν πρόκειται για μονοπρόσωπη Α.Ε προκειμένου να συσταθεί μια Α.Ε ενώπιον της << Υπηρεσίας Μιας Στάσης >> . Αναλυτικότερα :

1. Για τη σύσταση της Α.Ε οι συμβαλλόμενοι ή ο μόνος ιδρυτής προβαίνουν , ενώπιον της Υπηρεσίας Μιας Στάσης στις παρακάτω ενέργειες¹³:

ι) Υπογράφουν το συμβολαιογραφικό έγγραφο της σύστασης της εταιρίας σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΝ 2190/1920.

ιό) Υποβάλλουν υπογεγραμμένη αίτηση καταχώρησης στο Γ.Ε.Μ.Η

ιοί) Υποβάλλουν αίτηση για την καταχώρηση της επωνυμίας στο οικείο επιμελητήριο και για την εγγραφή της εταιρείας ως μέλος σε αυτό

ιν) Καταβάλλουν το Γραμμάτιο Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας

ν) Υποβάλλουν δήλωση για το Φόρο Συγκέντρωσης Κεφαλαίου και εξοφλούν άμεσα το σχετικό φόρο.

vi) Υποβάλλουν το μισθωτήριο συμβόλαιο ή τον τίτλο κυριότητας ή υπεύθυνη δήλωση δωρεάν παραχώρησης του χώρου για την εγκατάσταση της Εταιρίας

vii) Υποβάλλουν τις απαραίτητες αιτήσεις και συμπληρώνουν τα απαραίτητα έντυπα για τη χορήγηση Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ) και για την εγγραφή των

---

¹³ Δρυλλεράκης Ι., (2008), Ανώνυμες Εταιρείες, εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη

μελών του Διοικητικού Συμβουλίου στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης¹⁴.

2. Αυθημερόν ή το αργότερο την επομένη εργάσιμη ημέρα και μετά την ολοκλήρωση των ενεργειών που αναφέρθηκαν παραπάνω και αφορούν ενέργειες των ιδρυτών , η Υπηρεσία Μιας Στάσης είναι υποχρεωμένη :

i) Να προβεί σε έλεγχο της αίτησης καταχώρησης ως προς την νομιμοποίηση του αιτούντος και την πληρότητα των στοιχείων και εγγράφων που αυτός υποβάλλει.

Επισημαίνεται ότι ο έλεγχος αυτός της νομιμοποίησης αφορά το πρόσωπο που υποβάλλει την αίτηση στον πιστοποιημένο συμβολαιογράφο ώστε να εξακριβωθεί αν αυτός εκπροσωπεί πράγματι τους ιδρυτές της εταιρείας.

ii) Να προβεί , μέσω της πρόσβασης στα ηλεκτρονικά αρχεία του Γ.Ε.ΜΗ , σε προέλεγχο της επωνυμίας και στη χορήγηση προέγκρισης χρήσης. Εφόσον η προτεινόμενη επωνυμία είναι ήδη καταχωρημένη από άλλο δικαιούχο , η Υπηρεσία Μιας Στάσης ενημερώνει τους ενδιαφερομένους και, μετά από συνεννόηση μαζί τους, προβαίνει σε τροποποίηση της επωνυμίας.

iii) Να προβεί στην είσπραξη του Γραμματίου Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρείας και του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου , καθώς και στη χορήγηση σχετικής απόδειξης καταβολής τους.

iv) Να μεριμνήσει , τέλος , για την καταχώρηση και εγγραφή της εταιρείας στην Υπηρεσία ή στο Τμήμα Γ.Ε.ΜΗ και για την χορήγηση στην εταιρεία Αριθμού Γ.Ε.ΜΗ και Κωδικού Αριθμού Καταχώρησης.

v) Να συντάξει και να αποστείλει ανακοίνωση , δηλαδή ένα είδος περίληψης , για την ανωτέρω καταχώρηση στην αρμόδια Υπηρεσία του Γ.Ε.ΜΗ στο Εθνικό Τυπογραφείο για δημοσίευση της στο Φ.Ε.Κ (Τεύχος Α.Ε , Ε.Π.Ε , και Γ.Ε.ΜΗ) .

vi) Να μεριμνήσει , μέσω της πρόσβασης στα οικεία ηλεκτρονικά αρχεία , για την έκδοση Α.Φ.Μ της εταιρείας , δηλαδή του νεοϊδρυθέντος Νομικού Προσώπου το οποίο είναι αυτοτελές υποκείμενο φορολόγησης ανεξάρτητο από τους ιδρυτές και

---

¹⁴ Άρθρο 7, Ν. 3853/2010

τους μετόχους του, καθώς και για την εγγραφή της εταιρίας και των μελών του διοικητικού συμβουλίου στους οικείους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης.

vii) Να προβεί στην εγγραφή της Εταιρίας στο αρμόδιο επιμελητήριο.

γ) Εάν από τον έλεγχο προκύψει ότι η αίτηση, τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά ή το συμφωνητικό σύστασης δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της κείμενης νομοθεσίας, οι ενδιαφερόμενοι καλούνται, μέσω τηλεομοιοτυπίας ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, να προβούν εγγράφως στις αναγκαίες διευκρινήσεις, διορθώσεις ή συμπληρώσεις μέσα σε δυο εργάσιμες, η, εφόσον δικαιολογείται από τις περιστάσεις, σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από τη λήψη της σχετικής πρόσκλησης. Αν η προθεσμία των δύο ή δέκα ημερών παρέλθει άπρακτη ή τα στοιχεία παρά την εμπρόθεσμη υποβολή τους εξακολουθούν να μην πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου, η σύσταση της εταιρίας δεν καταχωρείται στο Γ.Ε.ΜΗ, και το Γραμμάτιο Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας και ο Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου που καταβλήθηκαν επιστρέφονται, εν όλο ή εν μέρει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη κοινή υπουργική απόφασης περίπτωσης Α της παραγράφου 2 του άρθρου 4¹⁵.

Με την καταχώρηση τους στο Γ.Ε.ΜΗ και τη δημοσίευση τους στον ισότοπο του οι εταιρείες αποκτούν νομική προσωπικότητα και λαμβάνουν αποκλειστικό αριθμό Γ.Ε.ΜΗ, ενώ δημιουργείται μερίδα και φάκελος στο Γ.Ε.ΜΗ για κάθε εταιρεία.

Επισημαίνεται ότι η Α.Ε υφίσταται από τη στιγμή που καταχωρείται το καταστατικό στο Γ.Ε.ΜΗ. Το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από τη κατάρτιση του καταστατικού της Α.Ε δια συμβολαιογραφικού εγγράφου μέχρι και την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ η εταιρεία είναι υπό σύσταση. Τονίζεται επίσης ότι στο καταστατικό της Α.Ε πρέπει να αναγράφονται όλες οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν προκειμένου να ολοκληρωθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες για να συσταθεί η Α.Ε. Το σύνολο μάλιστα των ανωτέρω δαπανών βαρύνουν την ίδια την Α.Ε, παρόλο που κατά το χρονικό διάστημα που καταβάλλονταν οι ανωτέρω δαπάνες δεν υπήρχε νομικό πρόσωπο αλλά υπό σύσταση Α.Ε, με την προϋπόθεση ότι μέσα σε τρεις μήνες από την απόκτηση νομικής προσωπικότητας παρθεί απόφαση από το διοικητικό συμβούλιο ότι μεταβιβάζεται η ευθύνη των προσώπων που ενεργούν στο όνομα της υπό σύστασης εταιρείας, στην ίδια την εταιρεία. Στην περίπτωση που το

---

¹⁵ Άρθρο 7, Ν. 3853/2010

διοικητικό συμβούλιο δεν πάρει τέτοια απόφαση εντός της ανωτέρω προθεσμίας τότε κατά ρητή διάταξη του νόμου τα πρόσωπα που έχουν ενεργήσει στο όνομα της υπό σύστασης εταιρείας ευθύνονται για τις πράξεις αυτές απεριόριστα και σε ολόκληρο, δηλαδή με ολόκληρη την προσωπική τους περιουσία και για ολόκληρο το χρέος.

Επιπρόσθετα οι ιδρυτές της Α.Ε , για τα πέντε πρώτα χρόνια από την ίδρυση της Α.Ε ευθύνονται προσωπικώς , απεριόριστα και εις ολόκληρο για την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη η ίδια η εταιρεία, οι μέτοχοι, οι καλόπιστοι τρίτοι σε περίπτωση που με δική τους ευθύνη προκάλεσαν με πράξεις ή παραλήψεις τις κάτωθι πλημμέλειες : α) κατά τη σύνταξη του καταστατικού δεν συμπεριλήφθηκε κάποια υποχρεωτική διάταξη που ορίζεται από το νόμο β) κατά την καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου έγινε λάθος αποτίμηση των εισφορών σε είδος εκουσίως προκειμένου να παραπλανήσει τους τρίτους για την αξία της εταιρείας γ) από την τυχόν κήρυξη της ακυρότητας της εταιρείας με υπαιτιότητα των ιδρυτών¹⁶.

2.3 Μετοχές και εταιρικά μερίδια της Α.Ε

Το κεφάλαιο της Α.Ε διαιρείται όπως ήδη έχει αναφερθεί σε ίσα μερίδια που ονομάζονται μετοχές. Η μετοχή είναι ένα αξιόγραφο στο οποίο ενσωματώνεται η μετοχική σχέση και αποτελεί ένα μέρος του μετοχικού κεφαλαίου. Τα βασικά δικαιώματα που έχει ο κάτοχος μιας μετοχής - μέτοχος , αν δεν ορίζεται διαφορετικά από το καταστατικό είναι τα ακόλουθα :

- συμμετέχει κατ αναλόγια στα κέρδη που πραγματοποιεί η εταιρεία
- συμμετέχει κατ αναλόγια στο ποσό που απομένει από την εκκαθάριση της εταιρείας
- συμμετέχει κατ αναλόγια στη διοίκηση της εταιρείας , αφού έχει δικαίωμα ψήφου στις γενικές συνελεύσεις

Στην μετοχή αποδίδονται διαφορές έννοιες - ορισμοί όσο αφορά την αξία τους . Οι κυριότερες είναι οι κάτωθι :

- Ονομαστική αξία μετοχής: είναι το μέρος του μετοχικού κεφαλαίου που αποτελεί η μια μετοχή . Η αξία αυτή αναγράφεται στο σώμα του αξιόγραφου και σύμφωνα με το

---

¹⁶ Δρυλλεράκης Ι., (2008), Ανώνυμες Εταιρείες, εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη

νόμο δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 0,30 € και μεγαλύτερη από 100 €. Το γινόμενο της ονομαστικής αξίας της μετοχής επί τον αριθμό των μετοχών ισούται με το μετοχικό κεφάλαιο της Α.Ε. Η ονομαστική αξία της μετοχής ταυτίζεται με την πραγματική αξία μόνο κατά την ίδρυση της εταιρείας. Μεταγενέστερα η ονομαστική αξία διαφέρει από την πραγματική διότι το μετοχικό κεφάλαιο διαφέρει από την εταιρική περιουσία, εξαιτίας της μεταβολής της καθαρής θέσης της εταιρείας από την συναλλακτική της δραστηριότητα¹⁷.

- Χρηματιστηριακή αξία: αφορά μετοχές που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο. Η αξία των μετοχών διαμορφώνεται στην χρηματιστηριακή αγορά από την πρόσφορα και την ζήτηση της μετοχής. Η χρηματιστηριακή αξία διαφέρει από την ονομαστική, θεωρητικά πρέπει να προσεγγίζει την πραγματική αλλά υπάρχει συνήθως απόκλιση γιατί παρεμβαίνουν υποκειμενικοί και αντικειμενικοί παράγοντες στη χρηματιστηριακή αγορά που τις διαφοροποιούν.

- Λογιστική αξία: είναι η αξία που προκύπτει από την διαίρεση της καθαρής θέσης της εταιρείας, όπως αυτή προκύπτει από τον ισολογισμό της Α.Ε, δια του συνολικού αριθμού των μετοχών. (μετοχικό κεφάλαιο + αποθεματικά + αποτελέσματα εις νέο / συνολικού αριθμού μετοχών)

- Εμπορική αξία: είναι η αξία στην οποία η μετοχή αγοράζεται ή πωλείται σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Δεν ταυτίζεται πάντα με την εσωτερική αξία της μετοχής διότι η εμπορική αξία διαμορφώνεται και από ψυχολογικούς παράγοντες (προσδοκίες των επενδυτικών για αύξηση της τιμής της μετοχής) και δυνατότητα έλεγχου της εταιρείας (οι επενδυτές είναι διατεθειμένοι να καταβάλλουν υψηλότερο αντίτιμο από την εσωτερική αξία της μετοχής προκειμένου να αποκτήσουν το πλειοψηφικό πακέτο των μετοχών και να ασκούν έλεγχο στην Α.Ε)

Ανώνυμες μετοχές: είναι οι μετοχές στις οποίες δεν γίνεται αναφορά στο όνομα του προσώπου που τις κατέχει. Κάτοχος των ανωνύμων μετοχών είναι ο κομιστής τους.

Ονομαστικές μετοχές: είναι οι μετοχές που εκδίδονται υπέρ ορισμένου προσώπου, το όνομα του οποίου αναγράφεται πάνω στο σώμα αυτών.

---

¹⁷ Δημητρακάς Α., (2007), Κωδικοποίηση νόμου 2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών, εκδόσεις Σταμούλη

Καταρχήν όλες οι μετοχές , ονομαστικές και ανώνυμες , μεταβιβάζονται ελεύθερα. Το καταστατικό της εταιρίας δύναται να περιορίσει την ελεύθερη μετάβαση μόνο των ονομαστικών μετοχών (δεσμευμένες) και όχι των ανωνύμων., θέτοντας ως προϋπόθεση για την μεταβίβαση των μετόχων αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου η της γενικής συνέλευσης.

Προνομιούχες μετοχές: εφόσον υπάρχει η σχετική πρόβλεψη στο καταστατικό , επιτρέπεται από το νόμο η έκδοση ορισμένων μετοχών , κατά την ίδρυση της Α.Ε ή κατά την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, οι οποίες παρέχουν ορισμένα προνόμια στους κατόχους τους - προνομιούχους μετόχους - έναντι των κατόχων των κοινών , μη προνομιούχων , μετόχων.

Οι προνομιούχες μετοχές εκδίδονται συνήθως προκειμένου να τονώσουν το επενδυτικό κλίμα κατά την κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου ή σε διευθυντικά στελέχη της εταιρείας που προσέφεραν με διάφορους τρόπους στην εταιρεία (αφοσίωση , προσωπική εργασία)¹⁸.

Τα προνόμια , τα οποία δύναται να παρέχονται εν όλο ή εν μέρει στους κατόχους των προνομιούχων μετόχων είναι τα ακόλουθα :

- i) λήψη του πρώτου διανεμομένου μερίσματος , πριν από τις κοινές μετοχές
- ii) σε περίπτωση που δεν διανέμεται μέρισμα σε μια η περισσότερες χρήσεις , προνομιακή καταβολή μερισμάτων για τις χρήσεις που δεν καταβλήθηκε μέρισμα.
- iii) Απόδοση , πριν από τις κοινές μετοχές , του προϊόντος της εκκαθάρισης της εταιρικής περιουσίας της Α.Ε , αναλόγως με τη συμμετοχή των προνομιούχων μετοχών στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας.
- iv) συμμετοχή εν μέρει μόνο στα κέρδη της εταιρείας
- v) Συμμέτοχη, κατά προτεραιότητα , σε κέρδη από μεμονωμένη εταιρική δραστηριότητα
- vi) λήψη σταθερού μερίσματος

---

¹⁸ Δημητρακάς Α., (2007), Κωδικοποίηση νόμου 2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών, εκδόσεις Σταμούλη

2.4 Τα όργανα διοίκησης της Α.Ε

2.4.1 Η Γενική Συνέλευση των μετόχων

Η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτερο όργανο λήψης αποφάσεων στις Ανώνυμες Εταιρείας . Δικαίωμα συμμετοχής έχουν όλοι οι μέτοχοι της εταιρείας. Αποφασίζει για όλα τα θέματα που ορίζει ο νομός και το καταστατικό ή τα οποία τίθενται στη κρίση της από άλλα όργανα της εταιρείας. Εκλεγεί τα μελή του Διοικητικού Συμβουλίου σε τακτά χρονικά διαστήματα που ορίζονται από το καταστατικό, ασκεί έλεγχο στα πεπραγμένα της διοίκησης, παίρνει αποφάσεις για όλα τα βασικά θέματα που αφορούν τη ζωή και τη λειτουργία της εταιρείας (αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, έγκριση του ισολογισμού, μεταβολή του σκοπού της εταιρείας, παράταση του χρόνου διάρκειας ή διάλυση της εταιρείας, διορισμό εκκαθαριστών κα). Η εκτέλεση των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης είναι δεσμευτικές για το διοικητικό συμβούλιο και τους μέτοχους της εταιρείας¹⁹.

Ανάλογα με το χρόνο συγκρότησης και τις αρμοδιότητες τους οι Γενικές Συνελεύσεις διακρίνονται σε τακτικές και έκτατες.

Η τακτική Γενική Συνέλευση συγκαλείται υποχρεωτικά από το Διοικητικό Συμβούλιο εντός έξι μηνών από τη λήξη κάθε εταιρικής χρήσης. Η εταιρική χρήση είναι δωδεκάμηνη έκτος από την πρώτη η διάρκεια της οποίας μπορεί να είναι υπερδωδεκάμηνη αλλά μικρότερη σε κάθε περίπτωση από εικοσιτέσσερις μήνες.

Κυρία θέματα συζήτησης και λήψης αποφάσεων της τακτικής Γενικής Συνέλευσης είναι τα ακόλουθα :

- η έγκριση ή μη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων
- η εκλογή νέων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου αν η θητεία τους λήγει μέσα στο διάστημα που συγκαλείται η γενική συνέλευση
- ο έλεγχος διαχείρισης της εταιρείας και η απαλλαγή ή μη των μελών του διοικητικού συμβουλίου από κάθε ευθύνη για αποζημίωση

---

¹⁹ Άρθρο 33, Κ.Ν 2190/20

- η διάθεση των ετήσιων κερδών
- η τακτική Γενική Συνέλευση δύναται να αποφασίζει για κάθε θέμα που εμπεριέχεται στην ημερησία διάταξη

Η εκτατή Γενική Συνέλευση²⁰ συγκαλείται με πρωτοβουλία του διοικητικού συμβουλίου οποτεδήποτε αυτό το επιθυμεί, μετά από αίτηση των ελεγκτών ή μετά από αίτηση των μετοχών, αρκεί αυτοί να εκπροσωπούν ποσοστό πάνω από το 5% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Ο νόμος επιτρέπει την λειτουργία της Γενικής Συνέλευσης με την συμμετοχή ενός μέρους των μετόχων της εταιρείας. Προβλέπει όμως ορισμένη απαρτία (απλή ή αυξημένη) για τη νόμιμη λειτουργία της και ορισμένη πλειοψηφία (απλή ή αυξημένη) για τη νόμιμη λήψη των αποφάσεων της.

Αναλυτικότερα, στις ανώνυμες εταιρείες, λήγω του κεφαλαιουχικού χαρακτήρα τους, δεν απαιτείται η παράσταση ορισμένου αριθμού προσώπων αλλά ορισμένου ποσοστού του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου για την επίτευξη της απαιτούμενης απαρτίας που ορίζει ο νόμος.

Για την επίτευξη της απλής απαρτίας απαιτείται η παρουσία μετόχων που εκπροσωπούν τουλάχιστον το 20% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Σε αυτή τη περίπτωση οι αποφάσεις λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των εκπροσωπούμενων ψήφων (απλή πλειοψηφία)

Με τον όρο πλειοψηφία νοείται το ελάχιστο ποσοστό κεφαλαίου το οποίο απαιτείται από το νόμο και το καταστατικό να ταχθεί υπέρ μιας συγκεκριμένης πρότασης προκειμένου να ληφθεί έγκυρα μια απόφαση από τη Γενική Συνέλευση.

Για την επίτευξη της αυξημένης απαρτίας απαιτείται η παρουσία μετόχων που εκπροσωπούν τα 2/3 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Στην περίπτωση όπου απαιτείται αυξημένη απαρτία οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία των 2/3 των εκπροσωπούμενων ψήφων (αυξημένη πλειοψηφία).

---

²⁰ Περράκης Ε., (2016), Το νέο δίκαιο της ανώνυμης εταιρείας, εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη

Η αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία απαιτείται για την ψήφιση από τη Γενική Συνέλευση μείζονος σημασίας θεμάτων που αφορούν την πορεία της Ανώνυμης Εταιρείας (μεταβολή της εθνικότητας της εταιρείας και του σκοπού της, η τροποποίηση του καταστατικού, η αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας, η συγχώνευση η διάσπαση ή η μετατροπή της εταιρείας, η παράταση της διάρκειας της ζωής της ή η διάλυση της κα)

2.4.2 Διοικητικό Συμβούλιο

Το διοικητικό συμβούλιο είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο που εκπροσωπεί, εποπτεύει και ελέγχει την περιουσία της εταιρείας. Αποτελείται από περισσότερα του ενός φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Η σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου πρέπει να απαρτίζεται από τουλάχιστον τρία μέλη²¹.

---

²¹ Περράκης Ε., (2016), Το νέο δίκαιο της ανώνυμης εταιρείας, εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο: ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟ 2006 ΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟ 2016

3.1 Ο Νόμος 3604 / 2007 για την αναμόρφωση και τροποποίηση του κωδικοποιημένου νόμου 2190/1920 «Περί ανωνύμων εταιρειών»

Σκοπός αυτού του νόμου ήταν από τη μία η τροποποίηση και συμπλήρωση του κωδικοποιημένου νόμου 2190/1920 «Περί ανωνύμων εταιρειών» και από τη άλλη η ενσωμάτωση στο ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας 2006/68/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6ης Σεπτεμβρίου 2006 για τροποποίηση της Οδηγίας 77/91/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση της ανωνύμου εταιρείας και τη διατήρηση και τις μεταβολές του κεφαλαίου της και εν μέρει, της Οδηγίας 2003/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Ιουλίου 2003 για τροποποίηση της Οδηγίας 68/151/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τις απαιτήσεις δημοσιότητας για ορισμένες μορφές εταιρειών.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του παρόντος νόμου²² ισχύουν τα εξής:

Κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα της Α.Ε είναι ότι είναι κεφαλαιουχική εταιρεία με νομική προσωπικότητα.

Σκοπός της ίδρυσης της είναι η συγκέντρωση κεφαλαίου από πολλούς μικρούς επενδυτές προκειμένου να υλοποιηθεί ένα επενδυτικό σχέδιο το οποίο ήταν αδύνατο να υλοποιηθεί από έναν μεμονωμένο επενδυτή.

Κάθε ανώνυμη εταιρεία είναι εμπορική έστω και αν ο σκοπός της ίδρυσης της δεν είναι η πραγματοποίηση εμπορικών πράξεων .

Σε αντίθεση με τις προσωπικές εταιρείες οι μέτοχοι δεν ευθύνονται με την προσωπική τους περιουσία. Για τα χρέη της εταιρείας ευθύνεται η ίδια η ανώνυμη εταιρεία με ολόκληρη την περιουσία της.

---

²² Νόμος 3604/2007, Άρθρο 1

Ο νόμος επιτρέπει την μετατροπή μιας ανώνυμης εταιρείας με πολλούς μετόχους σε μια μονοπρόσωπη Α.Ε σε περίπτωση που ο μοναδικός μέτοχος καταστεί κύριος όλου του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας. Επίσης ο νόμος επιτρέπει την ίδρυση εξ αρχής μιας μονοπρόσωπης Α.Ε. Ωστόσο στις περιπτώσεις αυτές πρέπει να τηρούνται αυστηρά κάποιοι κανόνες δημοσιότητας σύμφωνα με το άρθρο 7 β. Στους ίδιους κανόνες δημοσιότητας υπόκεινται και τα στοιχεία του μοναδικού μετόχου της.

Σύμφωνα με το άρθρο 53²³ του παρόντος νόμου ισχύουν τα εξής:

Οι τρεις κυριότερες οικονομικές καταστάσεις των ανωνύμων εταιρειών , ισολογισμός εταιρείας, ο λογαριασμός «αποτελέσματα χρήσεως» και ο «πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων», μαζί με το σχετικό πιστοποιητικό ελέγχου, στις περιπτώσεις που καθίσταται υποχρεωτική από το νόμο η σύνταξη του από ορκωτούς ελεγκτές - λογιστές, την κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και την κατάσταση ταμειακών ροών, όταν κατά περίπτωση συντάσσονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 42α». Επίσης, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της ανώνυμης εταιρείας είναι υποχρεωμένα να δημοσιεύουν τα έγγραφα της προηγούμενης παραγράφου 4, είκοσι τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της γενικής συνέλευσης, στις εφημερίδες και στα έντυπα που ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 26.

Τέλος, αξίζει να αναφερθεί πως τόσο για τις Ανώνυμες Εταιρείες όσο και για τις Ανώνυμες Εταιρείες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο ο φορολογικός συντελεστής επί των κερδών για το 2007 καθοριζόταν στο 25%. Επίσης, ο νόμος προέβλεπε και ποσοστό παρακράτησης επί των αμοιβών των μελών των Δ.Σ. Το ύψος της παρακράτησης που προβλέπονταν από το νόμο ανέρχονταν στο 25% .

3.2 Οι διατάξεις του Νόμου 3697/2008 για τη φορολόγηση των Ανωνύμων Εταιριών

Σύμφωνα με το άρθρο 14²⁴ του παρόντος νόμου ισχύει ότι ο ενδιάμεσος φορολογικός συντελεστής 25% των κλιμάκων αυτών μειώθηκε σταδιακά κατά μία ποσοστιαία

---

²³ Νόμος 3604/2007, Άρθρο 53

²⁴ Νόμος 3697/2008, Άρθρο 14

μονάδα κάθε έτος, από το έτος 2010 μέχρι και το έτος 2014. Το έτος 2014 ο ενδιάμεσος φορολογικός συντελεστής ανήλθε σε 20%.

Σύμφωνα με το άρθρο 15²⁵ του παρόντος νόμου ισχύει ότι ο συντελεστής αυτός μειώθηκε σταδιακά κατά μια ποσοστιαία μονάδα κάθε διαχειριστική χρήση, για τα εισοδήματα που προκύπτουν από τη διαχειριστική χρήση 2010 μέχρι και τη διαχειριστική χρήση 2014. Για τη διαχειριστική χρήση 2014 ο συντελεστής ανήλθε στο 20%.

Σύμφωνα με το άρθρο 16²⁶ του παρόντος νόμου σε περίπτωση που φυσικά πρόσωπα ή επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής που τηρούν βιβλία Α' ή Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. ή αλλοδαπές επιχειρήσεις που δεν έχουν εγκατάσταση στην Ελλάδα αποκτήσουν μετοχές στο Χρηματιστήριο Αθηνών μετά την 1-1-2009 , τις οποίες πουλήσουν σε τιμή ανώτερη από την τιμή κτήσης τους υπόκεινται σε φορολογία δέκα τοις εκατό επί του κέρδους αυτού. Μετά την φορολόγηση αυτή εξαντλείται η φορολογική τους υποχρέωση . Για τον υπολογισμό του κέρδους ως κόστος κτήσης των μετοχών λαμβάνεται η μέση τιμή απόκτησης αυτών. Σε περίπτωση πραγματοποίησης περισσότερων της μίας συναλλαγών επί μετοχών συγκεκριμένης εταιρείας, θεωρείται ότι η πώλησή τους λαμβάνει χώρα με τη χρονολογική σειρά που αποκτήθηκαν. Ειδικά για μετοχές τις οποίες ο δικαιούχος απέκτησε στο πλαίσιο προγράμματος χορήγησης μετοχών, για τον προσδιορισμό του κέρδους ως τιμή κτήσης λαμβάνεται η χρηματιστηριακή τιμή των μετοχών κατά το χρόνο χορήγησης του δικαιώματος. Τυχόν ζημιά που προκύπτει από την ίδια αιτία συμψηφίζεται με κέρδη που προκύπτουν κατά το ίδιο οικονομικό έτος. Προς τούτο, ο πωλητής των μετοχών υποχρεούται να υποβάλλει ιδιαίτερη δήλωση επιστροφής φόρου εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών μηνών από τη λήξη κάθε έτους για τις συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν εντός αυτού. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία επιστροφής του παρακρατηθέντος φόρου, η αρμόδια Δ.Ο.Υ., ο τύπος και το περιεχόμενο της υποβαλλόμενης δήλωσης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της περίπτωσης αυτής.

---

²⁵ Νόμος 3697/2008, Άρθρο 15

²⁶ Νόμος 3697/2008, Άρθρο 16

Επίσης, ο φόρος βαρύνει τον πωλητή των μετοχών και αποδίδεται από την «Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε.» εφάπαξ με δήλωση που υποβάλλεται στην αρμόδια για τη φορολογία της Δ.Ο.Υ. μέχρι το τέλος του πρώτου δεκαπενθημέρου μετά το κλείσιμο κάθε ημερολογιακού τριμήνου για τις πωλήσεις μετοχών που ενεργήθηκαν μέσα σε κάθε τρίμηνο. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία απόδοσης του φόρου, ο τύπος και το περιεχόμενο της υποβαλλόμενης από τον υπόχρεο δήλωσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

Επιπρόσθετα, την ίδια φορολογική μεταχείριση όσο αφορά το κέρδος από την πώληση μετοχών, έχουν και οι επιχειρήσεις που τηρούν διπλογραφικά βιβλία . Αναλυτικότερα τα κέρδη που πραγματοποιούν επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής που τηρούν διπλογραφικά βιβλία, από την πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α. τις οποίες απέκτησαν από 1.1.2009 και μετά, φορολογούνται αυτοτελώς. Για το συντελεστή φορολογίας, τον υπολογισμό του κέρδους και του φόρου και την απόδοση αυτού, έχουν εφαρμογή τα ήδη ισχύοντα.

Οι ανώνυμες εταιρείες έχουν υποχρέωση σύμφωνα με το Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο να εμφανίζουν τα κέρδη σε λογαριασμό ειδικού αποθεματικού. Σε περίπτωση που στο μέλλον τα κέρδη αυτά κεφαλαιοποιηθούν (αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου) η παρθεί απόφαση από το όργανα της διοίκησης της ανώνυμης εταιρείας να διανεμηθούν στα μέλη τους ,τότε θα φορολογηθούν σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και από τον οφειλόμενο φόρο εκπίπτει ο καταβληθείς φόρος δέκα τοις εκατό. Όταν δικαιούχος του εισοδήματος είναι νομικό πρόσωπο της παραγράφου 1 του άρθρου 101, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 3, 4 και 5 του άρθρου 106. Τυχόν ζημιές που προκύπτουν μέσα στην ίδια διαχειριστική χρήση δεν συμψηφίζονται με τα κέρδη. Οι ζημιές που προκύπτουν σε κάθε χρήση μεταφέρονται να συμψηφιστούν με το αφορολόγητο αποθεματικό της παραγράφου 1 του άρθρου 38 και σε περίπτωση που αυτό δεν επαρκεί ή δεν υφίσταται, εμφανίζονται σε ειδικό λογαριασμό και δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. Το ποσό αυτό συμψηφίζεται με κέρδη που τυχόν θα προκύψουν στο μέλλον από πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών.»

Σύμφωνα με το άρθρο 17²⁷ νόμου αυτού προστέθηκαν στη νομοθεσία ότι ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες θεωρείται και η ωφέλεια που αποκτούν οι δικαιούχοι κατά την άσκηση δικαιώματος προαίρεσης απόκτησης μετοχών με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 13 του άρθρου 13 του νόμου 2190/1920 σε τιμή κατώτερη από τη χρηματιστηριακή τιμή κλεισίματος των μετοχών της συγκεκριμένης εταιρείας. Για τον υπολογισμό της ωφέλειας αφαιρείται από τη χρηματιστηριακή τιμή που είχε η μετοχή κατά το χρόνο χορήγησης του δικαιώματος, η τιμή διάθεσης του δικαιώματος στον δικαιούχο σύμφωνα με το πρόγραμμα χορήγησης δικαιωμάτων προαίρεσης. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται και για προγράμματα διάθεσης μετοχών αλλοδαπής εταιρείας στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και το προσωπικό ημεδαπής συνδεδεμένης ανώνυμης εταιρείας κατά την έννοια των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 42ε του νόμου 2190/1920. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να ορίζονται τα δικαιολογητικά που συνυποβάλλονται με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος των δικαιούχων και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της νομοθεσίας αυτής.

Το άρθρο 18²⁸ το οποίο αναφέρεται στη φορολογία μερισμάτων και λοιπών εισοδημάτων περιλαμβάνει ότι διενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή δέκα τοις εκατό στα κέρδη που διανέμουν οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες με τη μορφή, αμοιβών και ποσοστών των μελών του διοικητικού συμβουλίου και των διευθυντών, αμοιβών εργατοϋπαλληλικού προσωπικού, εκτός μισθού, καθώς και μερισμάτων ή προμερισμάτων σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ημεδαπά ή αλλοδαπά, ενώσεις προσώπων ή ομάδες περιουσίας, ανεξάρτητα αν η καταβολή τους γίνεται σε μετρητά ή μετοχές. Με την παρακράτηση αυτή εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για τα πιο πάνω εισοδήματα. Ωστόσο, δεν προβλέπεται παρακράτηση φόρου στα κέρδη που διανέμουν οι ημεδαπές εταιρείες σε εταιρείες άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των οποίων είναι θυγατρικές, με τις προϋποθέσεις του άρθρου 11 του ν. 2578/1998 όπως ισχύει.

Αξίζει ακόμα να αναφερθεί ότι σε περιπτώσεις που στα κέρδη μιας ημεδαπής ανώνυμης εταιρείας περιλαμβάνονται και μερίσματα από τη συμμετοχή της σε άλλες ανώνυμες εταιρείες για τα οποία έχει διενεργηθεί παρακράτηση φόρου 10%, τότε

---

²⁷ Νόμος 3697/2008, Άρθρο 17

²⁸ Νόμος 3697/2008, Άρθρο 18

προκειμένου να μην διενεργηθεί η ίδια παρακράτηση φόρου δυο φορές στην ίδια φορολογητέα ύλη (μερίσματα από την άλλη εταιρεία), σε περίπτωση διανομής του συνόλου των κερδών, αφαιρείται από το φόρο που υποχρεούται να καταβάλλει για τα διανεμόμενα κέρδη με τη δήλωση που προβλέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 54 του Κ.Φ.Ε., το μέρος του ήδη παρακρατηθέντος φόρου που αναλογεί στα διανεμόμενα κέρδη που προέρχονται από τα μερίσματα αυτά.

Ακόμη υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου με συντελεστή δέκα τοις εκατό τα μερίσματα που εισπράττουν φυσικά πρόσωπα κάτοικοι Ελλάδος από ανώνυμες εταιρείες της αλλοδαπής . Με την παρακράτηση αυτή εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για τα πιο πάνω εισοδήματα.

Προβλέπεται επίσης παρακράτηση φόρου για αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και τόκους από ιδρυτικούς τίτλους και προνομιούχες μετοχές, που καταβάλλονται από 1.1.2009 και μετά καθώς και για τα εισοδήματα των παραγράφων 2 και 5 του άρθρου 25. Το ύψος της παρακράτησης αυτής ανέρχεται στο τριάντα πέντε τοις εκατό. Με την παρακράτηση αυτή εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση του δικαιούχου για τα εισοδήματα αυτά.

Ειδικά για τα εισοδήματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η παρακράτηση ενεργείται κατά την καταβολή ή την εγγραφή των εισοδημάτων αυτών σε πίστωση των δικαιούχων και σε κάθε περίπτωση όχι αργότερα από ένα μήνα από την έγκριση του ισολογισμού από τη γενική συνέλευση των μετόχων. Σε περίπτωση διανομής μερισμάτων από κέρδη προηγούμενων χρήσεων, η παρακράτηση φόρου ενεργείται μέσα σε ένα μήνα από τη λήψη της σχετικής απόφασης από τη γενική συνέλευση των μετόχων. Ο παρακρατηθείς φόρος αποδίδεται με την υποβολή δήλωσης στο Δημόσιο εφάπαξ εντός του επόμενου μήνα από αυτόν εντός του οποίου έγινε η παρακράτηση.

Ακόμη, υποχρεωτική είναι η παρακράτηση φόρου στα εισοδήματα που αναφέρονται στην περίπτωση στ' της παραγράφου 3 του άρθρου 28. Ο συντελεστής παρακράτησης φόρου ορίζεται στο τριάντα πέντε τοις εκατό για τους μισθούς που καταβάλλονται από ανώνυμη εταιρεία στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και στο είκοσι πέντε τοις εκατό για μισθούς και κάθε είδους απολαβές που καταβάλλει η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης σε εταίρους της.

Επιπροσθέτως υποχρεωτική είναι η παρακράτηση φόρου στα κέρδη που διανέμουν οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες με τη μορφή μερισμάτων προμερισμάτων, αμοιβών και ποσοστών, εκτός μισθού, στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και στους διευθυντές, καθώς και αμοιβών στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό.

Το άρθρο 19²⁹ του νόμου συμπληρώνεται ως εξής:

Για τα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 101 , για τις διαχειριστικές περιόδους που ξεκίνησαν από την 1η Ιανουαρίου 2014 και μετά , ο φορολογικός συντελεστής ορίστηκε στο είκοσι τοις εκατό επί του συνολικού φορολογητέου εισοδήματος τους. Ειδικά, για τα κέρδη τα οποία προκύπτουν την διαχειριστική περίοδο 2010, ο συντελεστής φορολογίας ορίστηκε σε είκοσι τέσσερα τοις εκατό, για τα κέρδη τα οποία προκύπτουν την διαχειριστική περίοδο 2011, ο συντελεστής φορολογίας ορίζεται σε είκοσι τρία τοις εκατό, για τα κέρδη τα οποία προκύπτουν την διαχειριστική περίοδο 2012, ο συντελεστής φορολογίας ορίζεται σε είκοσι δύο τοις εκατό και τέλος για την διαχειριστική περίοδο 2013, ο συντελεστής φορολογίας ορίζεται σε είκοσι ένα τοις εκατό επί του συνολικού φορολογητέου εισοδήματος του . Για την διαχειριστική περίοδο 2009 και τις προγενέστερες , ο συντελεστής φορολογίας ορίζεται σε είκοσι πέντε τοις εκατό επί των δηλωθέντων κερδών .

Επιπλέον διαφορετική φορολογική μεταχείριση έχουν τα ημεδαπά και αλλοδαπά νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Αναλυτικότερα για τα εισοδήματα των οικονομικών ετών 2009 και 2010 προβλέπεται φορολόγηση των κερδών τους με συντελεστή είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), για τα εισοδήματα του οικονομικού έτους 2011 προβλέπεται φορολόγηση των κερδών τους με συντελεστή είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24) , για τα εισοδήματα του οικονομικού έτους 2012 προβλέπεται φορολόγηση των κερδών τους με συντελεστή είκοσι τρία τοις εκατό (23%), για τα εισοδήματα του οικονομικού έτους 2013 προβλέπεται φορολόγηση των κερδών τους με συντελεστή είκοσι δύο (22%), για τα εισοδήματα του οικονομικού έτους 2014 προβλέπεται φορολόγηση των κερδών τους με συντελεστή είκοσι ένα τοις εκατό (21%) και για τα εισοδήματα του οικονομικού έτους 2015 και επομένων προβλέπεται φορολόγηση των κερδών τους με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%).

---

²⁹ Νόμος 3697/2008, Άρθρο 19

Επισημαίνεται τα εισοδήματα των νομικών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που φορολογούνται εξ ορισμού είναι τα εισοδήματα από ακίνητα και από κινητές αξίες .

Τα έσοδα που πραγματοποιούνται από τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ΚΑΤΑ την επιδίωξη του σκοπού τους απαλλάσσονται από τη φορολογία εισοδήματος.

Αντιθέτως φορολογούνται τα εισοδήματα των νομικών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που αποκλίνουν από το σκοπό τους.

Τέλος, με βάση την οριστική δήλωση του νομικού προσώπου ή τον οριστικό τίτλο, ο προϊστάμενος της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας βεβαιώνει ποσό ίσο με το ογδόντα τοις εκατό (80%) του φόρου που αναλογεί στα εισοδήματα της διαχειριστικής περιόδου ή του ημερολογιακού έτους, κατά περίπτωση, που έληξε.³⁰

3.3 Νόμος 3845/2010 και επιβολή έκτακτης εισφοράς στις Ανώνυμες Εταιρείες

Σύμφωνα με το άρθρο 5 αυτού του νόμου «Επιβάλλεται έκτακτη, εφάπαξ εισφορά κοινωνικής ευθύνης, στο συνολικό καθαρό εισόδημα, οικονομικού έτους 2010, των νομικών προσώπων του άρθρου 2 παράγραφος 4 και 101 παράγραφος 1 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Η έκτακτη εισφορά επιβάλλεται στο καθαρό εισόδημα, όπως αυτό προσδιορίζεται στις διατάξεις των άρθρων 31 παράγραφος 19 και 105 παράγραφος 7 του ίδιου Κώδικα, εφόσον το εισόδημα αυτό υπερβαίνει τα εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ. Η εισφορά επιβάλλεται στο σύνολο του καθαρού εισοδήματος. Αν το καθαρό εισόδημα είναι ίσο ή μικρότερο των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, δεν επιβάλλεται εισφορά³¹.

Για τις επιχειρήσεις που δημοσίευσαν οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τους κανόνες των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Λ.Π.), η έκτακτη εισφορά επιβάλλεται στα καθαρά κέρδη που προκύπτουν από την εφαρμογή τους, εφόσον αυτά είναι

---

³⁰ Νόμος 3697/2008, Άρθρο 19

³¹ Νόμος 3845/2010, Άρθρο 5

μεγαλύτερα από το συνολικό καθαρό εισόδημα, όπως αυτό προσδιορίζεται στα προηγούμενα εδάφια και υπερβαίνουν τα εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.

Επίσης πρέπει να τονιστεί ότι με βάση αυτό το νόμο η έκτακτη εισφορά, που επιβάλλεται στο συνολικό καθαρό εισόδημα ή στα καθαρά κέρδη της προηγούμενης παραγράφου, υπολογίζεται ανά κλιμάκιο ως εξής:

α) Ο συντελεστής της έκτακτης εισφοράς ανέρχεται στο 4% για συνολικό καθαρό εισόδημα ή καθαρά κέρδη από ένα (1) ευρώ έως και τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ. Στην περίπτωση αυτή η έκτακτη εισφορά ισούται με το γινόμενο του συνολικού καθαρού εισοδήματος ή των καθαρών κερδών επί τον συντελεστή τέσσερα τοις εκατό (4%).

β) Ο συντελεστής της έκτακτης εισφοράς ανέρχεται στο 6% για τη διαφορά του συνολικού καθαρού εισοδήματος ή των καθαρών κερδών από τριακόσιες χιλιάδες ένα (300.001) ευρώ έως και ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ.

γ) Ο συντελεστής της έκτακτης εισφοράς ανέρχεται στο 8% για τη διαφορά του συνολικού καθαρού εισοδήματος ή των καθαρών κερδών από ένα εκατομμύριο ένα (1.000.001) ευρώ έως και πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ.

δ) Ο συντελεστής της έκτακτης εισφοράς ανέρχεται στο 10% για τη διαφορά του συνολικού καθαρού εισοδήματος ή των καθαρών κερδών από πέντε εκατομμύρια ένα (5.000.001) ευρώ και άνω.

Το ποσό της έκτακτης εισφοράς περιορίζεται αναλόγως, σε κάθε περίπτωση, ώστε το εναπομένον συνολικό καθαρό εισόδημα ή τα καθαρά κέρδη, που απετέλεσαν τη βάση προσδιορισμού της, να μην υπολείπεται του ποσού των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ».

3.4 Νόμος 3943/2011

Σύμφωνα με το άρθρο 14³² καθίσταται υποχρεωτική η παρακράτηση φόρου με συντελεστή είκοσι πέντε τοις εκατό στα κέρδη που διανέμουν οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες με τη μορφή αμοιβών και ποσοστών στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και στους διευθυντές και αμοιβών στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό, εκτός μισθού, καθώς και μερισμάτων ή προμερισμάτων σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ημεδαπά ή αλλοδαπά, ενώσεις προσώπων ή ομάδες περιουσίας, ανεξάρτητα αν η καταβολή τους γίνεται σε μετρητά ή μετοχές . Με την παρακράτηση αυτή εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση του δικαιούχου για τα πιο πάνω εισοδήματα. Αν δικαιούχος των μερισμάτων είναι φυσικό πρόσωπο και ο υψηλότερος συντελεστής φορολογίας της κλίμακας του άρθρου 9 που προκύπτει μετά τη συνάθροιση των μερισμάτων με τα λοιπά εισοδήματα είναι μικρότερος του 25%, με την πιο πάνω παρακράτηση δεν εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση του δικαιούχου, αλλά τα υπόψη μερίσματα φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις και το πιστωτικό υπόλοιπο φόρου επιστρέφεται.

Αξίζει να αναφερθεί ότι όταν η ημεδαπή ανώνυμη εταιρεία προβαίνει σε διανομή κερδών και στα έσοδά της περιλαμβάνονται έσοδα από τη συμμετοχή της σε άλλο νομικό πρόσωπο της παραγράφου 1 του άρθρου 101, από το φόρο που υποχρεούται να αποδώσει με τη δήλωση που ορίζεται από τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 54, αφαιρείται το μέρος του φόρου που έχει ήδη παρακρατηθεί σε βάρος της και αναλογεί στα διανεμόμενα από την ίδια κέρδη τα οποία προέρχονται από τις πιο πάνω συμμετοχές. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν εφαρμόζονται όταν τα μερίσματα καταβάλλονται σε εταιρεία άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της οποίας είναι θυγατρική η καταβάλλουσα τα μερίσματα ημεδαπή ανώνυμη εταιρεία, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 11 του ν. 2578/1998. Ο φόρος που έχει παρακρατηθεί σε βάρος της ανώνυμης εταιρείας επιστρέφεται σε αυτή κατά το μέρος που αναλογεί στα μερίσματα που διανέμει σε εταιρεία άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου.

---

³² Νόμος 3943 / 2011, Άρθρο 14

Οι διατάξεις της παραγράφου 1 εφαρμόζονται ανάλογα και για τα διανεμόμενα ή κεφαλαιοποιούμενα κέρδη παρελθουσών χρήσεων.

Τέλος, για διανεμόμενα κέρδη που εγκρίνονται από γενικές συνελεύσεις από την 1η Ιανουαρίου 2012 και μετά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 54 του Κ.Φ.Ε., όπως αντικαθίστανται με την προηγούμενη παράγραφο. Ειδικά για τα κέρδη που διανεμήθηκαν εντός του έτους 2011, ενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή είκοσι ένα τοις εκατό, με την οποία εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων, με την επιφύλαξη αυτών που ορίζονται στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 54 του Κ.Φ.Ε.³³.

3.5 Νόμος 4110/2013

Σύμφωνα με το άρθρο 9 του παρόντος νόμου ισχύει ότι σε ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες, εταιρείες περιορισμένης ευθύνης και ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες το συνολικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος που προκύπτει στην ημεδαπή ή αλλοδαπή. Τα διανεμόμενα κέρδη λαμβάνονται από το υπόλοιπο των κερδών, που απομένει μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος. Επίσης, επί ημεδαπών ανώνυμων εταιρειών ή εταιρειών περιορισμένης ευθύνης ή ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών, οι οποίες απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος βάσει ειδικών διατάξεων νόμων, αντικείμενο φόρου είναι τα κεφαλαιοποιούμενα ή διανεμόμενα με οποιαδήποτε μορφή κέρδη, μετά την αναγωγή αυτών σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος σε αυτά φόρου εισοδήματος. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου έχουν ανάλογη εφαρμογή και σε οποιαδήποτε περίπτωση κεφαλαιοποίησης ή διανομής κερδών για τα οποία δεν έχει καταβληθεί φόρος εισοδήματος.

Πέραν του φόρου εισοδήματος που οφείλεται στις περιπτώσεις που αναφέρονται στα δύο προηγούμενα εδάφια, είναι υποχρεωτική η παρακράτηση φόρου στα κέρδη που διανέμονται από την ανώνυμη εταιρεία ή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης ή ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία.

---

³³ Νόμος 3943 / 2011, Άρθρο 14

Κατ' εξαίρεση, το συνολικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος των εταιρειών περιορισμένης ευθύνης, που συστήθηκαν με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 29 του Ν. 588/1977, δεν υπόκειται σε φόρο στο όνομα του νομικού προσώπου, αλλά στο όνομα κάθε εταίρου αυτών για το ποσοστό των κερδών που του αναλογεί από τη συμμετοχή του στην εταιρεία.³⁴

Επισημαίνεται ότι τα κέρδη που εισπράττουν ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες και εταιρείες περιορισμένης ευθύνης από εταιρείες που έχουν την έδρα τους σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις οποίες συμμετέχουν κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 11 του Ν. 2578/1998 απαλλάσσονται της φορολογίας. Το απαλλασσόμενο ποσό εμφανίζεται σε λογαριασμό αφορολόγητου αποθεματικού, ανεξάρτητα από την επάρκεια κερδών ή όχι. Αν διανεμηθεί ή κεφαλαιοποιηθεί το αποθεματικό αυτό ή μέρος αυτού, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 54 ή της παραγράφου 1 του άρθρου 55, κατά περίπτωση, μη εφαρμοζομένων στην περίπτωση αυτή των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 106. Από το ποσό του φόρου που οφείλεται σύμφωνα με την περίπτωση αυτή, εκπίπτει το ποσό του φόρου που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή ως φόρος εισοδήματος νομικού προσώπου ή παρακρατήθηκε ως φόρος επί των διανεμηθέντων κερδών. Τυχόν πιστωτικό υπόλοιπο δεν επιστρέφεται. Τα πιο πάνω δεν έχουν εφαρμογή όταν το αποθεματικό διανέμεται σε μητρική εταιρεία άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 11 του Ν. 2578/1998.

Τέλος, με το Ν. 4110 / 2013 έγιναν οι εξής αλλαγές στο σύστημα φορολογίας εισοδήματος των νομικών προσώπων της παρ. 1, του άρθρου 101, του Ν. 2238/1994 :

- Το αντικείμενο φόρου όπως προσδιορίζεται από το άρθρο 99 για τις ανώνυμες εταιρείες και εταιρείες περιορισμένης ευθύνης επεκτείνεται και στις ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες
- Η φορολόγηση των εσόδων των τραπεζών και των ασφαλιστικών επιχειρήσεων θα γίνεται με τις γενικές διατάξεις. Καταργούνται στην ουσία τα άρθρα 99 και 106 τα οποία προέβλεπαν ειδικό καθεστώς φορολόγησης των εσόδων για τις τραπεζικές και ασφαλιστικές ανώνυμες εταιρείες.

---

³⁴ Νόμος 4110/2013, Άρθρο 9

- Επίσης, κρίθηκε σκόπιμη , μετά τη φορολόγηση των εσόδων των τραπεζών και ασφαλιστικών επιχειρήσεων με τις γενικές διατάξεις , η κατάργηση του ειδικού προσδιορισμού των φορολογητέων κερδών των υποκαταστημάτων αλλοδαπών τραπεζών και ασφαλιστικών επιχειρήσεων που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα όπως προβλέπονταν από το άρθρο 99.
- Καταργείται η ειδική φορολογία των «κατ' ειδικό τρόπο εισοδημάτων». Η φορολόγηση των εσόδων αυτών θα γίνεται με τις γενικές διατάξεις.
- Προκαταβολή φόρου. Αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 111 του Ν.2238/1994 ώστε από το ποσό του φόρου που βεβαιώνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου άρθρου, να εκπίπτει μόνο ο φόρος που παρακρατείται από πηγή Ελλάδος
- Έγινε νομοτεχνική τακτοποίηση της παρ. 1 του άρθρου 104 του Ν. 2238/1994 λόγω της αντικατάστασης του Κ.Β.Σ. με τον Κ.Φ.Α.Σ, δηλαδή για όλα τα νομικά πρόσωπα της παρ. 1, του άρθρου 101, ως «χρονική περίοδος κατά την οποία προκύπτει το εισόδημα λαμβάνεται η διαχειριστική περίοδος» εφόσον τηρούν διπλογραφικά βιβλία.
- Επιπρόσθετα , σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 99 , η οποία εξακολουθεί να είναι σε ισχύ , φορολογούνται με συντελεστή 26% τα κέρδη που διανέμονται και για τα οποία δεν έχει καταβληθεί φόρος και επί πλέον, από τα διανεμόμενα κέρδη παρακρατείται από φόρος 10%.

3.6 Νόμος 4334/2015

Σύμφωνα με το νόμο 4334 / 2015 προέκυψαν οι εξής αλλαγές στη φορολογία των Ανωνύμων Εταιρειών³⁵:

- Υπήρξε μια πρόσθετη φορολογική επιβάρυνση για τα νομικά πρόσωπα που τηρούν διπλογραφικά βιβλία και τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που τηρούν απλογραφικά βιβλία μέσω της αύξησης του συντελεστή φόρου εισοδήματος από 26% που ήταν αρχικά σε 29% .
- Αυξάνεται από 80% σε 100% η προκαταβολή φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων με αποτέλεσμα πολλές εταιρείες να αντιμετωπίζουν σημαντικά προβλήματα ρευστότητα και βιωσιμότητας.
- Με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου αυτού προστίθεται νέα παράγραφος 36 στο άρθρο 72 του ν.4172/2013, με την οποία αυξάνεται από 55% σε 75% το ποσοστό της προκαταβολής φόρου εισοδήματος των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων μόνο για τις κοινοπραξίες των προσωπικών εταιρειών του άρθρου 45, για τα κέρδη που προκύπτουν στο φορολογικό έτος που άρχισε από την 1η Ιανουαρίου 2015 έως και την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους.
- Δεδομένου, ότι στις ως άνω διατάξεις υπάρχει ρητή αναφορά ως προς την εφαρμογή τους μόνο για τα κέρδη φορολογικού έτους 2015, καθώς και του γεγονότος ότι αυτές προστέθηκαν ως μεταβατικές διατάξεις και όχι ως τροποποίηση των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 71 του ν.4172/2013, συνάγεται, ότι ο αυξημένος συντελεστής (75%) εφαρμόζεται μόνο για την προκαταβολή φόρου εισοδήματος που βεβαιώνεται με βάση τα κέρδη του φορολογικού έτους 2015.

---

³⁵ Νόμος 4334/2015

3.6 Στατιστικά στοιχεία

Πίνακας 1: Φορολογικοί συντελεστές Ανωνύμων Εταιρειών ετών 2001 – 2013)

Χρήση	Συντελεστής					
	ΑΕ	ΑΕ Εισηγμένες στο ΧΑ	Συντελεστής παρ/σης μερισμάτων ¹	Συντελεστής παρακράτησης αμοιβών Δ.Σ.	ΕΠΕ	ΛΟΠΕΣ - άρθρου 109 ΚΦΕ
2013	26%	26%	10%	40%	26%	26%
2012	20%	20%	25%	35%	20%	20%
2011	20%	20%	25%	35%	20%	20%
2010	24%	24%	21%	35%	24%	24%
2009	25%	25%	10%	35%	25%	25%
2008	25%	25%	10%	25%	25%	25%
2007	25%	25%	-	25%	25%	25%
2006	29%	29%	-	29%	29%	29%
2005	32%	32%	-	32%	32%	32%
2004	35%	35%	-	35%	35%	35%
2003	35%	35%	-	35%	35%	35%
2002	35%	35%	-		35%	35%
2001	37,50%	35%	-		35%	35% - 40% ²

Πηγή: Διεύθυνση Φορολογικής Συμμόρφωσης, Υπουργείο Οικονομικών

Πίνακας 2: Συντελεστές παρακράτησης φόρου (2005 – 2013)

Χρήση	Συντελεστής				
	Για Αμοιβές Δ.Σ. (Άρθρο 54 Κ.Φ.Ε)	Για αμοιβές Δ.Σ. με σύμβασης μίσθωσης εργασίας (Άρθρου 28 παρ 3 περ. στ και άρθρου 55 παρ 1α ΚΦΕ)	Αμοιβές εταιρών Ε.Π.Ε. για υπηρεσίες που παρέχουν σ' αυτή, εφόσον είναι ασφαλισμένοι για τις υπηρεσίες αυτές σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό ή ταμείο εκτός του Ι.Κ.Α. (Άρθρο 28 παρ 3 περ. στ ΚΦΕ)	Εργολάβων τεχνικών έργων (Άρθρο 55 παρ. 1β ΚΦΕ)	Ελεύθερων επαγγελματιών (Άρθρο 58 ΚΦΕ)
2013	40%	40%	40%	3%	20%*
2012	35%	35%	35%	3%	20%*
2011	35%	35%	35%	3%	20%
2010	35%	35%	35%	1%	20%
2009	35%	35%	35%	1%- από 27/5/2009 - 31/12/2009	20%
				3% από 01/01/2009 - 26/05/2009	
2008	25%	25%	25%	3%	20%
2007	25%	25%	25%	3%	20%
2006	29%	29%	29%	3%	20%
2005	32%	32%	32%	3%	20%

Πηγή: Διεύθυνση Φορολογικής Συμμόρφωσης, Υπουργείο Οικονομικών

Πίνακας 3: Αλλαγές Φορολογίας Εισοδήματος Α.Ε με το νόμο 4334/2015

	Φορολογικά έτη που αρχίζουν την 1.1.2014 έως την 31η.12.2014		Φορολογικά έτη που αρχίζουν την 1.1.2015	
	Τήρηση απλογραφικού λογιστικού συστήματος	Τήρηση Διπλογραφικού λογιστικού συστ.	Τήρηση απλογραφικού λογιστικού συστήματος	Τήρηση Διπλογραφικού λογιστικού συστ.
Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε. (εκτός τραπεζών)	--	26	--	29
Τράπεζες	--	26	--	29
Προσωπικές εταιρείες (Ο.Ε., Ε.Ε.)	26/33	26	26/33	29
Μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα, σωματεία και ιδρύματα	26	26	29	29
Συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών	26/33	26	26/33	29
Κοινωνίες αστικού δικαίου, αστικές κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές εταιρείες, συμμετοχικές ή αφανείς	26/33	26	26/33	29
Κοινοπραξίες προσωπικών εταιρειών	26/33	26	26/33	29
Λοιπές κοινοπραξίες (στις οποίες δεν συμμετέχουν μόνο προσωπικές εταιρείες)	26/33	26	26/33	29
Λοιπές νομικές οντότητες που δεν συμπεριλαμβάνονται ανωτέρω	26/33	26	26/33	29

Πηγή: www.eaa.gr

3.7 Παραδείγματα αλλαγών στη φορολόγηση των Α.Ε

Έστω η Ανώνυμη Εταιρεία «ΑΒΓ Α.Ε» παρακάτω βλέπουμε τις αλλαγές στη φορολογία της μεταξύ των ετών 2014 και 2016.

Φορολογικό έτος 2014

Καθαρά κέρδη ΦΕ 2014 : 40.000,00 €
 Φόρος 26%..... : 10.400,00 €
 Προκαταβολή 80%-2014: 8.320,00 €
 Μείον Προκ/βολή 2013..: -8.320,00 € (Θεωρούμε ότι και στο 2013 , είχαμε το ίδιο αποτέλεσμα)
 Σύν. Πληρωτέου Φόρου.: 10.400,00 €
 Φόρος μερισμάτων 10%: 2.960,00 € (Θεωρούμε ότι δόθηκε ως μέρισμα, όλο το

υπόλοιπο)

Συνολική Φορολογική Επιβάρυνση για το ΦΕ 2014 : 13.360,00 €

Φορολογικό έτος 2015

Καθαρά κέρδη ΦΕ 2015 : 40.000,00 €

Φόρος 29%.....: 11.600,00 €

Προκ/βολή 100%-2015.: 11.600,00 €

Μείον Προκ/βολή 2014.: -8.320,00 €

Σύν. Πληρωτέου Φόρου.: 14.880,00 €

Φόρος μερισμάτων 10%: 2.840,00 € (Θεωρούμε ότι δόθηκε ως μέρισμα, όλο το υπόλοιπο)

Συνολική Φορολογική Επιβάρυνση για το ΦΕ 2015 : 17.720,00 €

Φορολογικό έτος 2016

Καθαρά κέρδη ΦΕ 2016 : 40.000,00 €

Φόρος 29%.....: 11.600,00 €

Προκ/βολή 100%-2016: 11.600,00 €

Μείον Προκ/βολή 2015.: -11.600,00 €

Σύν. Πληρωτέου Φόρου.: 11.600,00 €

Φόρος μερισμάτων 10%: 2.840,00 € (Θεωρούμε ότι δόθηκε ως μέρισμα, όλο το υπόλοιπο)

Συνολική Φορολογική Επιβάρυνση για το ΦΕ 2016 : 14.440,00 €

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Αντικείμενο της εργασίας αυτής είναι η μελέτη των μεταβολών και των αλλαγών στη φορολογία των Ανωνύμων Εταιρειών στην Ελλάδα τη τελευταία δεκαετία (2006 – 2016). Στο πλαίσιο αυτό εκτός από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση που προηγήθηκε πραγματοποιήθηκε και μια έρευνα με μακροοικονομικά στοιχεία για την ελληνική οικονομία προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσο οι αλλαγές στη φορολόγηση των Ανωνύμων Εταιρειών επηρέασαν τη εξέλιξη της ελληνικής οικονομίας.

Τα στοιχεία για την έρευνα προέρχονται από τη βάση δεδομένων του Ο.Ο.Σ.Α και συγκρίνουν βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας με αυτά της Ε.Ε των 28 κρατών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

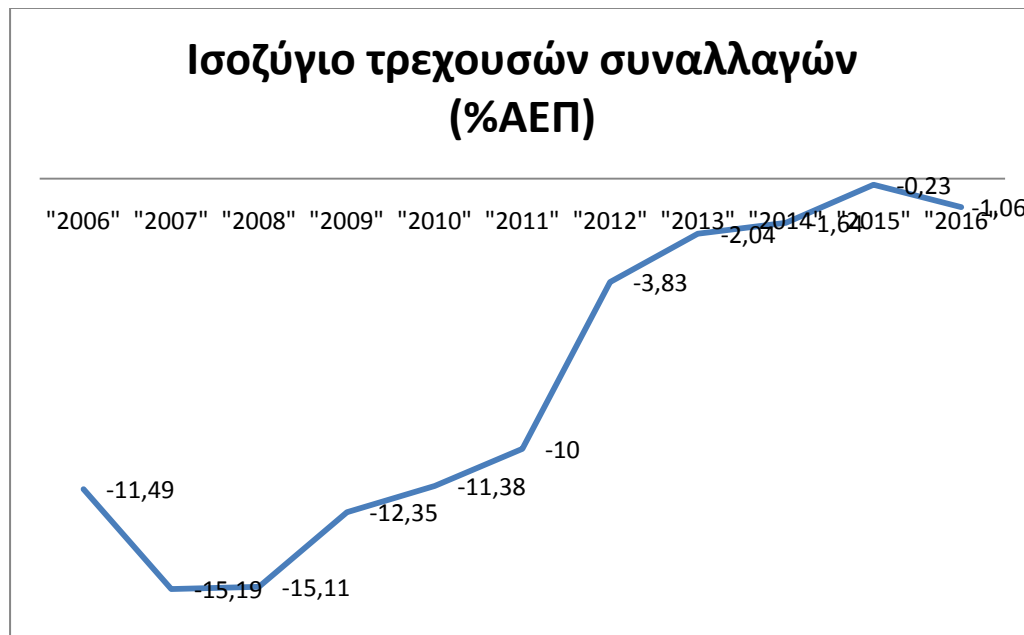
Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται βασικά μακροοικονομικά στοιχεία της ελληνικής οικονομίας όπως το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, οι εξαγωγές, το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν και οι επενδύσεις και γίνεται προσπάθεια να συνδεθούν τα αποτελέσματα αυτά με τις αλλαγές στη φορολογία των Α.Ε και το γενικότερο επιχειρηματικό κλίμα στην Ελλάδα.

5.1 Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (% ΑΕΠ)

Πίνακας 4: Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (2006 – 2016)

"2006"	-11,49
"2007"	-15,19
"2008"	-15,11
"2009"	-12,35
"2010"	-11,38
"2011"	-10
"2012"	-3,83
"2013"	-2,04
"2014"	-1,64
"2015"	-0,23
"2016"	-1,06

Διάγραμμα 1

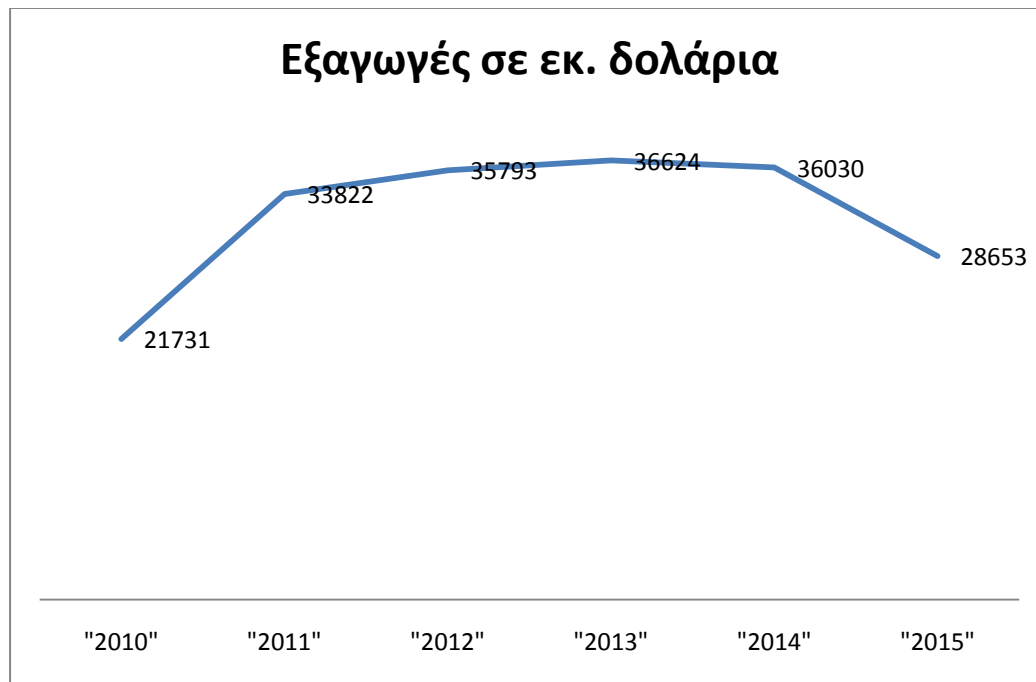
Όπως μπορούμε να παρατηρήσουμε το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών της χώρας μας βελτιώνεται συνεχώς καθώς οι εισαγωγές έχουν μειωθεί αισθητά και οι εξαγωγές έχουν αυξηθεί λίγο έστω και παρά την αύξηση της φορολόγησης των Α.Ε τα τελευταία χρόνια.

5.2 Εξαγωγές ελληνικών επιχειρήσεων (σε εκ. δολάρια)

Πίνακας 5: Εξαγωγές ελληνικών επιχειρήσεων (2010 – 2015)

"2010"	21731
"2011"	33822
"2012"	35793
"2013"	36624
"2014"	36030
"2015"	28653

Διάγραμμα 2

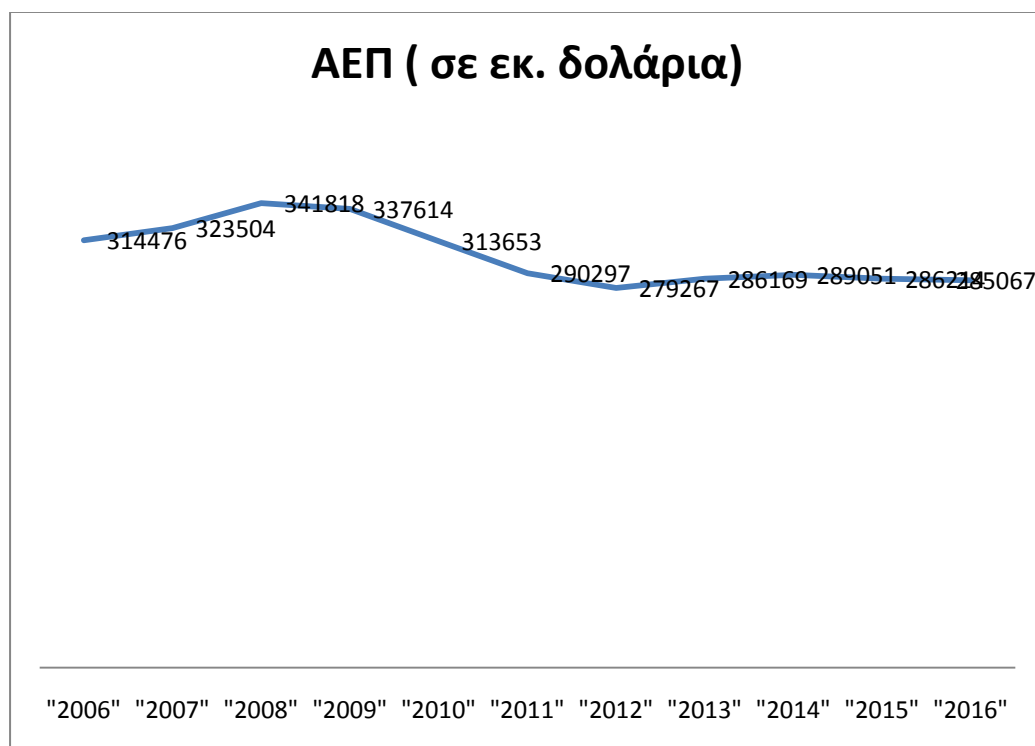
Όπως βλέπουμε στο διάγραμμα 2 η αξία των ελληνικών εξαγωγών αν και τα τελευταία χρόνια από το 2010 και μετά γενικότερα έχει βελτιωθεί παρατηρούμε μια μείωση μεταξύ 2015 και 2016. Ένας πιθανός λόγος στον οποίο μπορεί να αποδίδεται η μείωση αυτή των εξαγωγών ίσως είναι και η αύξηση της φορολογίας των Α.Ε για το έτος 2016.

5.3 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π σε εκ. δολάρια)

Πίνακας 5: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (2006 – 2016)

"2006"	314476
"2007"	323504
"2008"	341818
"2009"	337614
"2010"	313653
"2011"	290297
"2012"	279267
"2013"	286169
"2014"	289051
"2015"	286214
"2016"	285067

Διάγραμμα 3

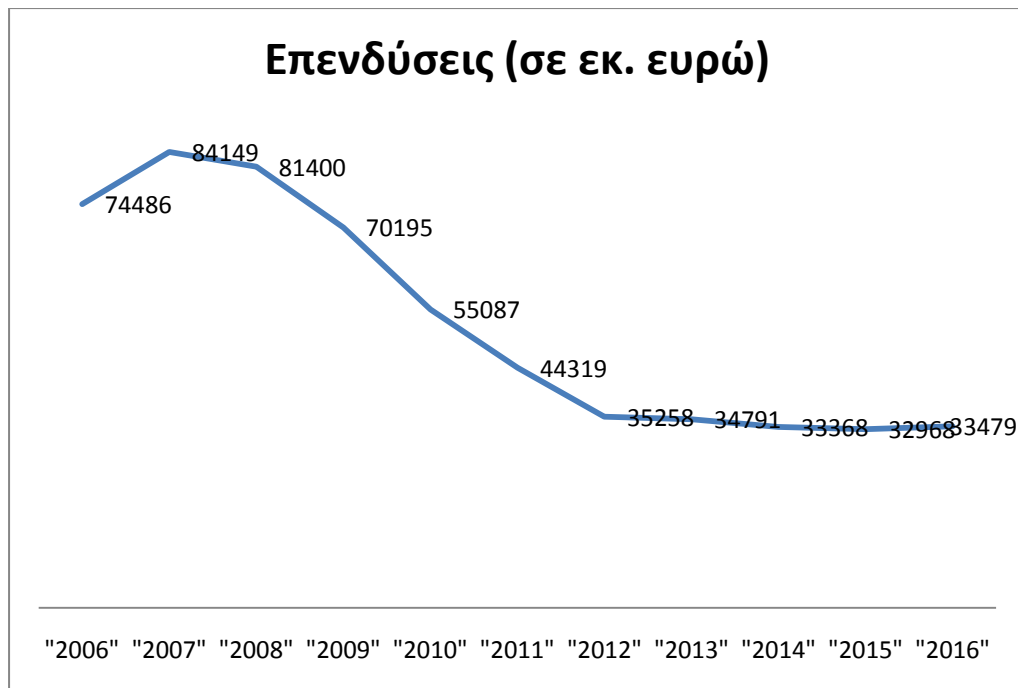
Όπως βλέπουμε τα τελευταία χρόνια από το 2010 και μετά το ελληνικό ΑΕΠ μειώθηκε σημαντικά. Αιτία αυτής της μείωσης είναι δίχως αμφιβολία οι περιοριστικές δημοσιονομικές πολιτικές καθώς και η αύξηση της φορολόγησης των Α.Ε οι οποίες και παράγουν τις μεγαλύτερες ποσότητες προϊόντων και υπηρεσιών.

5.4 Επενδύσεις (σε εκ. δολάρια)

Πίνακας 6: Επενδύσεις (2006 – 2016)

"2006"	74486
"2007"	84149
"2008"	81400
"2009"	70195
"2010"	55087
"2011"	44319
"2012"	35258
"2013"	34791
"2014"	33368
"2015"	32968
"2016"	33479

Διάγραμμα 4

Στο παραπάνω διάγραμμα παρατηρούμε ότι οι ιδιωτικές επενδύσεις στη χώρα μειώνονται συνεχώς από το 2006 έως και σήμερα. Ως σημαντικότερες αιτίες αναδεικνύονται δίχως αμφιβολία η οικονομική κρίση καθώς και η υπερφορολόγηση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και των ανωνύμων εταιρειών.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η εργασία αυτή ασχολήθηκε με τη μελέτη της Ανώνυμης Εταιρείας και των φορολογικών αλλαγών που έχουν συμβεί τα τελευταία δέκα χρόνια σε αυτή. Τα σημαντικότερα πορίσματα που εξάγονται τόσο από το θεωρητικό όσο και από το ερευνητικό τμήμα της εργασίας είναι τα εξής:

- Η Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε) είναι η σημαντικότερη νομική μορφή των επιχειρήσεων στη χώρα μας
- Η φορολογία και ειδικότερα οι συντελεστές φορολόγησης παίζουν κρίσιμο ρόλο στην απόφαση μιας επιχείρησης για να παραγωγή και λειτουργία
- Το φορολογικό σύστημα στη χώρα μας χαρακτηρίζεται από πολυπλοκότητα, πολυνομία και συνεχείς αλλαγές. Το γεγονός αυτό αποτελεί από μόνο του αντικίνητρο για την ανάπτυξη επενδύσεων και τη λειτουργία νέων επιχειρήσεων
- Τη τελευταία δεκαετία έχουν γίνει σημαντικές αλλαγές στο τρόπο φορολόγησης των Α.Ε τόσο στα κέρδη τους όσο και σε επιμέρους χαρακτηριστικά όπως είναι τα μερίσματα κτλ. Όλες αυτές οι συνεχείς μεταβολές όπως είναι λογικό εντείνουν την αβεβαιότητα και δημιουργούν ένα ασταθές επιχειρηματικό κλίμα
- Η υπερφορολόγηση και οι συνεχείς αλλαγές στη φορολογία των Α.Ε μειώνουν τα κέρδη τους καθώς αναγκάζονται ένα σημαντικό κομμάτι των κερδών να το αποδίδουν στο κράτος ως φόρο. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα αρκετές Α.Ε προκειμένου να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις αυξημένες φορολογικές τους υποχρεώσεις να προχωρούν σε απολύσεις και σε μειώσεις προσωπικού αυξάνοντας τα ήδη μεγάλα ποσοστά ανεργίας
- Τέλος, η φορολόγηση και η κερδοφορία των Α.Ε επηρεάζει συνολικά και τη λειτουργία της οικονομίας. Για παράδειγμα το ΑΕΠ της χώρας μας μειώνεται διαρκώς από το 2007 έως και σήμερα βυθίζοντας σε ύφεση την ελληνική οικονομία. Ένας από τους λόγους της συρρίκνωσης του ΑΕΠ είναι σαφώς και το κλείσιμο πολλών Ανωνύμων Εταιρειών μέσα στη τελευταία δεκαετία εξαιτίας της υπερφορολόγησης και της αδυναμίας τους να παράγουν κέρδη.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Συγγράμματα:

Πάσχος Π., (2003), Φορολογία, εκδόσεις Μπένου

Γεωργακόπουλος Θ., Πάσχος Π., (2003), Εισαγωγή στη φορολογία, εκδόσεις Μπένου

Καραβοκύρης Α, Σταματόπουλος Α., (2012), Φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, εκδόσεις Σταμούλη

Μπάρμπας Ν., (2007), Φορολογία εισοδήματος, εκδόσεις Σάκκουλα

Περάκης Ε., (2016), Το νέο δίκαιο της ανώνυμης εταιρείας, εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη

Ηλιόκαυτος Δ., (2011), Πρακτικός οδηγός ανωνύμων εταιρειών, εκδόσεις Ηλιόκαυτου

Δρυλλεράκης Ι., (2008), Ανώνυμες Εταιρείες, εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη

Δημητρακάς Α., (2007), Κωδικοποίηση νόμου 2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών, εκδόσεις Σταμούλη

Νομολογία:

Άρθρο 1, Νόμος 2190/1920

Άρθρο 7, Ν. 3853/2010

Άρθρο 33, Κ.Ν 2190/20

Νόμος 3604/2007, Άρθρο 14

Νόμος 3604/2007, Άρθρο 53

Νόμος 3697/2008, Άρθρο 14

Νόμος 3697/2008, Άρθρο 15

Νόμος 3697/2008, Άρθρο 16

Νόμος 3697/2008, Άρθρο 17

Νόμος 3697/2008, Άρθρο 18

Νόμος 3697/2008, Άρθρο 19

Νόμος 3845/2010, Άρθρο 5

Νόμος 3943 / 2011, Άρθρο 14

Νόμος 4110/2013, Άρθρο 9

Νόμος 4334/2015

Διαδίκτυο:

<https://data.oecd.org/greece.htm#profile-economy>

www.minfin.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πίνακας 1: Φορολογικοί συντελεστές Ανωνύμων Εταιρειών ετών 2001 – 2013)

Χρήση	Συντελεστής					
	ΑΕ	ΑΕ Εισηγμένες στο ΧΑ	Συντελεστής παρ/σης μερισμάτων ¹	Συντελεστής παρακράτησης αμοιβών Δ.Σ.	ΕΠΕ	ΛΟΠΕΣ - άρθρου 109 ΚΦΕ
2013	26%	26%	10%	40%	26%	26%
2012	20%	20%	25%	35%	20%	20%
2011	20%	20%	25%	35%	20%	20%
2010	24%	24%	21%	35%	24%	24%
2009	25%	25%	10%	35%	25%	25%
2008	25%	25%	10%	25%	25%	25%
2007	25%	25%	-	25%	25%	25%
2006	29%	29%	-	29%	29%	29%
2005	32%	32%	-	32%	32%	32%
2004	35%	35%	-	35%	35%	35%
2003	35%	35%	-	35%	35%	35%
2002	35%	35%	-		35%	35%
2001	37,50%	35%	-		35%	35% - 40% ²

Πηγή: Διεύθυνση Φορολογικής Συμμόρφωσης, Υπουργείο Οικονομικών

Πίνακας 2: Συντελεστές παρακράτησης φόρου (2005 – 2013)

Χρήση	Συντελεστής				
	Για Αμοιβές Δ.Σ. (Άρθρο 54 Κ.Φ.Ε)	Για αμοιβές Δ.Σ. με σύμβασης μίσθωσης εργασίας (Άρθρου 28 παρ 3 περ. στ και άρθρου 55 παρ 1α ΚΦΕ)	Αμοιβές εταίρων Ε.Π.Ε. για υπηρεσίες που παρέχουν σ' αυτή, εφόσον είναι ασφαλισμένοι για τις υπηρεσίες αυτές σε οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό ή ταμείο εκτός του ΛΚΑ. (Άρθρο 28 παρ 3 περ. στ ΚΦΕ)	Εργολάβων τεχνικών έργων (Άρθρο 55 παρ. 1β ΚΦΕ)	Ελεύθερων επαγγελματιών (Άρθρο 58 ΚΦΕ)
2013	40%	40%	40%	3%	20%*
2012	35%	35%	35%	3%	20%*
2011	35%	35%	35%	3%	20%
2010	35%	35%	35%	1%	20%
2009	35%	35%	35%	1%- από 27/5/2009 - 31/12/2009	20%
				3% από 01/01/2009 - 26/05/2009	
2008	25%	25%	25%	3%	20%
2007	25%	25%	25%	3%	20%
2006	29%	29%	29%	3%	20%
2005	32%	32%	32%	3%	20%

Πηγή: Διεύθυνση Φορολογικής Συμμόρφωσης, Υπουργείο Οικονομικών

Πίνακας 3: Αλλαγές Φορολογίας Εισοδήματος Α.Ε με το νόμο 4334/2015

	Φορολογικά έτη που αρχίζουν την 1.1.2014 έως την 31η.12.2014		Φορολογικά έτη που αρχίζουν την 1.1.2015	
	Τήρηση απλογραφικού λογιστικού συστήματος	Τήρηση Διπλογραφικού λογιστικού συστ.	Τήρηση απλογραφικού λογιστικού συστήματος	Τήρηση Διπλογραφικού λογιστικού συστ.
Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε. (εκτός τραπεζών)	--	26	--	29
Τράπεζες	--	26	--	29
Προσωπικές εταιρείες (Ο.Ε., Ε.Ε.)	26/33	26	26/33	29
Μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα, σωματεία και ιδρύματα	26	26	29	29
Συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών	26/33	26	26/33	29
Κοινωνίες αστικού δικαίου, αστικές κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές εταιρείες, συμμετοχικές ή αφανείς	26/33	26	26/33	29
Κοινοπραξίες προσωπικών εταιρειών	26/33	26	26/33	29
Λοιπές κοινοπραξίες (στις οποίες δεν συμμετέχουν μόνο προσωπικές εταιρείες)	26/33	26	26/33	29
Λοιπές νομικές οντότητες που δεν συμπεριλαμβάνονται ανωτέρω	26/33	26	26/33	29

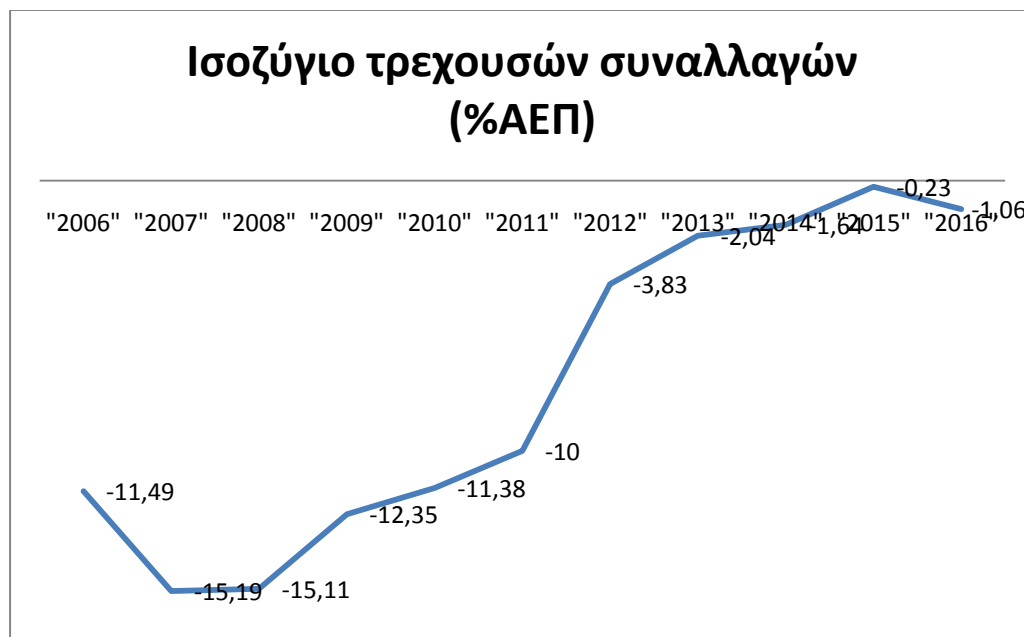
Πηγή: www.eaa.gr

Πίνακας 4: Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (2006 – 2016)

"2006"	-11,49
"2007"	-15,19
"2008"	-15,11
"2009"	-12,35
"2010"	-11,38
"2011"	-10
"2012"	-3,83
"2013"	-2,04
"2014"	-1,64
"2015"	-0,23
"2016"	-1,06

Σελ 49

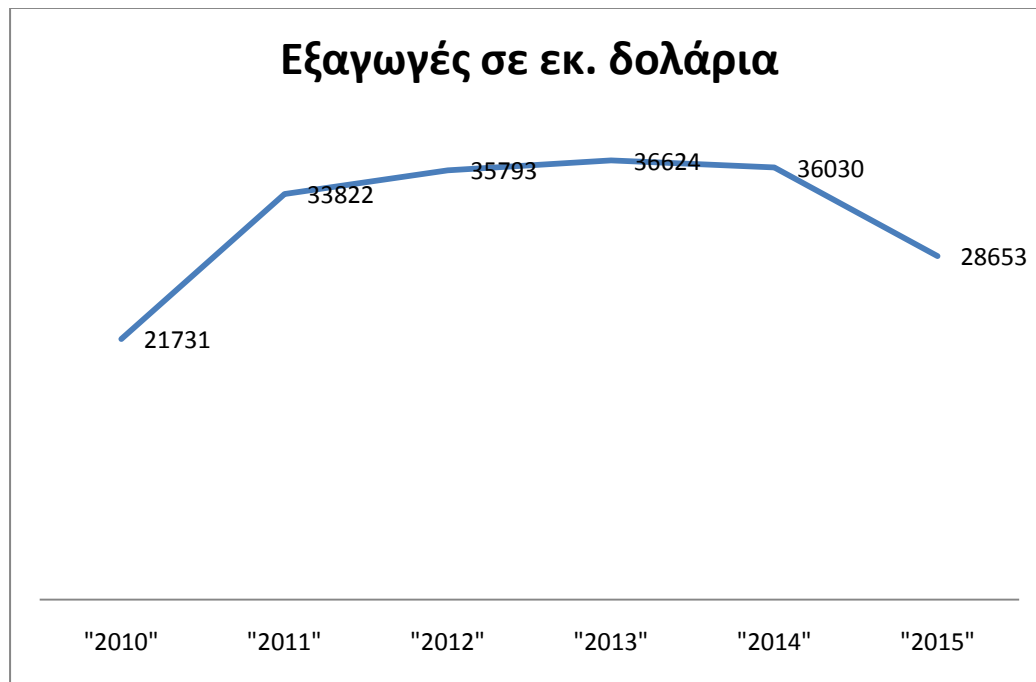
Διάγραμμα 1

Πίνακας 5: Εξαγωγές ελληνικών επιχειρήσεων (2010 – 2015)

"2010"	21731
"2011"	33822
"2012"	35793
"2013"	36624
"2014"	36030
"2015"	28653

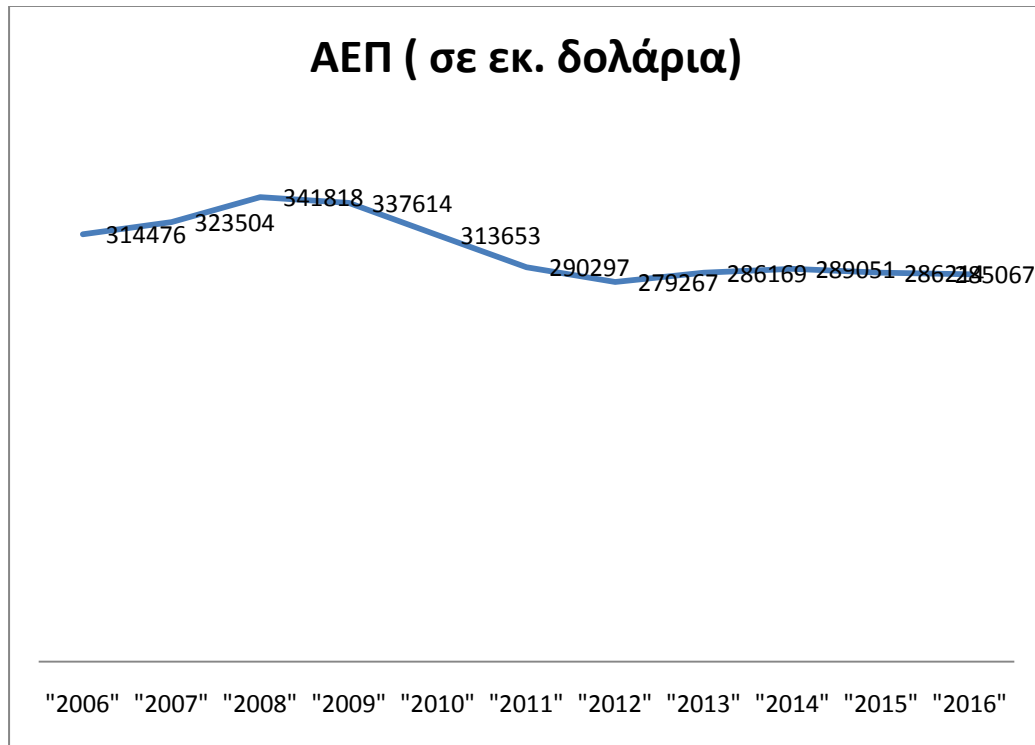
Διάγραμμα 2

Πίνακας 5: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (2006 – 2016)

"2006"	314476
"2007"	323504
"2008"	341818
"2009"	337614
"2010"	313653
"2011"	290297
"2012"	279267
"2013"	286169
"2014"	289051
"2015"	286214
"2016"	285067

Διάγραμμα 3

Πίνακας 6: Επενδύσεις (2006 – 2016)

"2006"	74486
"2007"	84149
"2008"	81400
"2009"	70195
"2010"	55087
"2011"	44319
"2012"	35258
"2013"	34791
"2014"	33368
"2015"	32968
"2016"	33479

Διάγραμμα 4

